

Program dela in finančni načrt Agencije za energijo za leto 2017

Maribor, september 2016

Svet agencije je Program dela in finančni načrt Agencije za energijo za leto 2017 sprejel na 32. redni seji 15. septembra 2016.

KAZALO VSEBINE

1	UVODNA BESEDA DIREKTORICE	5
2	PREDSTAVITEV AGENCIJE.....	8
2.1	Predstavitev in pravna podlaga.....	8
2.2	Poslanstvo in dolgoročni cilji agencije	8
2.3	Naloge agencije	9
3	PROGRAM DELA ZA LETO 2017.....	10
3.1	Reguliranje omrežnih dejavnosti	10
3.1.1	Ekonomska regulativa področja električne energije	10
3.1.2	Obratovanje in razvoj prenosnega in distribucijskega sistema električne energije.....	12
3.1.3	Ekonomska regulativa področja zemeljskega plina	15
3.1.4	Obratovanje in razvoj prenosnega in distribucijskega sistema zemeljskega plina	16
3.1.5	Ekonomska regulativa področja toplote	17
3.1.6	Obratovanje distribucijskih sistemov toplote.....	18
3.2	Zagotavljanje zanesljive oskrbe z zemeljskim plinom	19
3.3	Spodbujanje proizvodnje elektrike iz obnovljivih virov energije in v sproizvodnji z visokim izkoristkom	20
3.3.1	Deklaracije za proizvodne naprave na obnovljive vire energije in sproizvodnjo ter vodenje in upravljanje registra deklaracij.....	20
3.3.2	Izdajanje potrdil o izvoru in vodenje registra	21
3.3.3	Javni poziv in izbor projektov za vstop v podporno shemo	21
3.3.4	Podpore za elektriko, proizvedeno iz obnovljivih virov energije in v sproizvodnji z visokim izkoristkom	22
3.3.5	Nadzor nad imetniki deklaracij in prejemniki podpor ter nad izdajo in prenosom potrdil o izvoru	22
3.3.6	Napoved položaja proizvodnih naprav.....	23
3.3.7	Določitev višine prispevka.....	23
3.3.8	Spremljanje pravilnosti določanja in prikazovanja deležev posameznih vrst proizvodnih virov	23
3.4	Učinkovita raba energije	24
3.4.1	Poročanje o doseženih prihrankih in preverjanje izvedenih ukrepov za izboljšanje energetske učinkovitosti	24
3.4.2	Opredelitev energetske učinkovitosti sistemov ogrevanja	24
3.4.3	Pogoji oprostive energetskega pregleda za velike družbe	25
3.5	Nadzor nad delovanjem trga z električno energijo in zemeljskim plinom.....	26
3.5.1	Izvajanje monitoringa energetskih trgov.....	26

3.5.2	Zagotavljanje, spodbujanje ter olajševanje razvoja trga z energijo	28
3.6	Nadzor nad zakonitostjo dela izvajalcev energetske dejavnosti	30
3.7	Varstvo pravic odjemalcev	30
3.7.1	Skupna kontaktna točka	31
3.7.2	Reševanje sporov	31
3.7.3	Odločanje o pritožbah uporabnikov zoper soglasja za priključitev	31
3.8	Mednarodne dejavnosti agencije	32
3.8.1	Mednarodne obveznosti po zakonodaji EU	32
3.8.2	Druge mednarodne obveznosti	33
3.9	Druge dejavnosti in storitve	33
3.9.1	Zagotavljanje IKT storitev	33
3.9.2	Skupne dejavnosti – notranje storitve	35
4	KADROVSKI NAČRT ZA LETO 2017	36
4.1	Organizacija in kadrovska struktura	36
4.2	Strokovno izobraževanje in usposabljanje	37
5	FINANČNI NAČRT ZA LETO 2017	38
5.1	Podatki o poslovanju agencije v obdobju od 2012 do 2015.....	38
5.1.1	Bilanca stanja.....	38
5.1.2	Izkaz prihodkov in odhodkov določenih uporabnikov	39
5.1.3	Zbirni prikaz prihodkov in odhodkov po načelu denarnega toka, račun finančnih terjatev in naložb ter račun financiranja.....	40
5.1.4	Razmerje prihodkov iz deleža cene za uporabo omrežij EE in ZP ter višina prispevka za delovanje agencije	41
5.2	Osnovna izhodišča pri izdelavi finančnega načrta za leto 2017.	41
5.3	Ključni ekonomski podatki iz finančnega načrta (denarni tok) ..	42
5.4	Vsebinski prikaz posameznih kategorij odhodkov (denarni tok)	44
5.4.1	Tekoči odhodki	44
5.4.2	Investicijski odhodki.....	45
5.5	Izkaz prihodkov in odhodkov po načelu denarnega toka, račun finančnih terjatev in naložb ter račun financiranja agencije	47
5.6	Načrt izkaza prihodkov in odhodkov določenih uporabnikov.....	50
6	SEZNAM KRATIC IN OKRAJŠAV	51

1 UVODNA BESEDA DIREKTORICE

Učinkovita energetska politika in vzpostavitev energetske unije spadajo med prednostne naloge Evropske unije, zato je odprt in konkurenčen trg tako v EU kot tudi v Sloveniji ključnega pomena za delovanje globalnega energetskega sistema ter za izpolnjevanje ciljev trajnostnega razvoja in varovanja okolja.

Agencija s svojim delovanjem, odločitvami in stališči pomembno vpliva na delovanje energetskega trga. Tudi v letu 2017 bomo delovali proaktivno, sodelovali pri kreiranju nacionalne energetske politike ter pri naših dejavnostih upoštevali razvoj in trende na področju energetike. Agencija s svojimi pristojnostmi vpliva na razvoj varnih, zanesljivih in učinkovitih sistemov za prenos in distribucijo električne energije in zemeljskega plina, pri tem pa moramo upoštevati tudi cilje energetske politike glede energetske učinkovitosti ter proizvodnje in uporabe elektrike iz obnovljivih virov energije. Skrbno in odgovorno bomo iskali poti in rešitve, ki bodo pripomogli k izpolnitvi vseh ciljev. Le učinkovita in povezana omrežja bodo odpravila ovire za nadaljnji razvoj trga z energijo. Reguliranje je dinamičen proces, v katerem je treba iskati koristi za vse udeležence trga z energijo, pri čemer pa je za agencijo najpomembnejši udeleženec trga odjemalec. Odjemalec je tisti, ki energijo in omrežje za prenos energije potrebuje, hkrati pa značilnosti odjemalcev vplivajo na omrežje, ki ga razvijajo operaterji.

Na področju ekonomske regulative bo agencija v letu 2017 največ dejavnosti namenila spremljanju in analiziranju izvajanja regulativnih okvirov na področju električne energije in zemeljskega plina, analizam obračunavanja omrežnine in drugih storitev operaterjev ter analizam modelov ekonomskega reguliranja s ciljem uvedbe sprememb in novosti tam, kjer bo to potrebno.

Dekarbonizacija elektroenergetskega sistema zahteva celovito transformacijo dobave, porabe in samega sistema v tako imenovani pametni sistem, ki bo omogočal integracijo razpršene proizvodnje, množično integracijo obnovljivih virov in prilagajanje odjema. Evropska zakonodaja nalaga nacionalnim regulativnim organom, da z omrežnimi tarifami in ureditvami:

- spodbujamo izboljševanje energetske učinkovitosti in podpremo dinamično oblikovanje cen za ukrepe odzivanja na povpraševanje končnih odjemalcev;
- ob upoštevanju stroškov in koristi posameznega ukrepa zagotovimo spodbude za upravljavce omrežij, da dajo uporabnikom omrežij na voljo systemske storitve, ki jim omogočajo izvajanje ukrepov za izboljšanje energetske učinkovitosti v okviru nadaljnega uvajanja pametnih omrežij.

Agencija je zato v metodologijo reguliranja že začela postopoma uvajati dodatne spodbude za kvalificirane investicije v pametna omrežja, ki so podprte z analizo stroškov in koristi na ravni družbe. Te spodbude so bile na podlagi analize stanja posodobljene in razširjene v metodologiji reguliranja za regulativni okvir 2016–2018, in sicer z izvedbenimi spodbudami za pilotne projekte uvajanja pametnih omrežij, ki vključujejo aktivno udeležbo končnih uporabnikov (prilagajanje odjema) in spodbujajo ozaveščenost odjemalcev o porabi ter priložnostih trga.

S ciljem postopne posodobitve metodologij reguliranja bo agencija v letu 2017 nadaljevala s posvetovalnim procesom Aktivno reguliranje energetske dejavnosti in omrežij prihodnosti (AREDOP). Na podlagi rezultatov posvetovanj bomo postopoma določali cilje reguliranja, ki jih želimo doseči v obdobju do leta 2020. Nov pristop k reguliranju je potreben tudi zaradi vse večjega obsega novih investicij (na primer uvajanje naprednega sistema merjenja) ter zaradi nujnosti vzpostavitve pametnejših elektroenergetskih omrežij. V letu 2017 bomo zato izvedli posvetovalni proces na področjih prilagajanja odjema in uvajanja dinamičnih tarif ter kibernetске varnosti v pametnih omrežjih, saj imamo na teh področjih usmerjevalno vlogo. Agencija bo na podlagi smernic, ki jih objavlja

v sklopu AREDOP, spremljala in skušala usmerjati tudi razvoj elektromobilnosti. Posebno pozornost bomo namenili spremljanju razvoja polnilne infrastrukture hitrih polnilnic, za katero smo v letu 2016 uvedli posebno omrežninsko tarifo. Na podlagi izvedbene spodbude, ki je uvedena v metodologijo za regulativni okvir 2016–2018, bomo spremljali pilotne projekte na področju dinamičnega tarifiranja in prilagajanja odjema ter analizirali možnosti uvajanja takih mehanizmov v sistemsko omrežninsko tarifo.

Na regionalni ravni agencija sodeluje v regionalnih odborih regulatorjev, implementacijskih skupinah in skupinah vseh udeležencev trga, in sicer v treh elektriških in eni plinski regiji. Na tem področju bo največ aktivnosti tudi v prihodnje usmerjenih v izboljševanje preglednosti trga in koordinacijo pravil za dodeljevanje čezmejnih prenosnih zmogljivosti.

Na področju trajnostnega razvoja agencija ni neposredni snovalec politike spodbujanja razvoja obnovljivih virov energije v Sloveniji kot tudi ne učinkovite rabe energije, ima pa pomembno vlogo pri izvajanju teh politik. V letu 2017 bomo ob izpolnitvi drugih pogojev pripravili prvi javni poziv, v okviru katerega se bodo razdeljevala z energetske bilanco opredeljena razpoložljiva sredstva za spodbujanje proizvodnje električne energije iz obnovljivih virov in v soproizvodnji z visokim izkoristkom. Z zavedanjem, da je za potencialne investitorje pomembno predvsem zanesljivo in v zadostni meri spodbudno investicijsko okolje, bomo v pozivih povzeli zakonodajna merila za vključevanje investicijskih projektov v podporno shemo in se s svojimi izkušnjami še naprej dejavno vključevali v proces priprave zakonodajnih podlag za njeno izvajanje.

Aktivno in odgovorno bo agencija opravljala naloge s področja varstva pravic odjemalcev s ciljem doseganja največjih koristi za odjemalce tako prek učinkovitega delovanja trga kot tudi z zagotavljanjem zakonitosti. Prvi dve leti po uveljavitvi EZ-1 sta bili namenjeni predvsem vzpostavljanju normativnega okvira, saj je skladno s prehodnimi določbami bilo treba sprejeti ogromno podzakonskih aktov in aktov za izvrševanje javnih pooblastil. V letu 2017 bo agencija nadaljevala delo na tem področju z izdajanjem soglasij k sistemskim obratovalnim navodilom distributerjev na področju električne energije, zemeljskega plina in daljinske toplote, veliko pozornosti pa bo namenjene tudi nadzoru trga in nadzoru nad izvajanjem veljavnih predpisov.

V letu 2017 bomo nadaljevali z dejavnostmi za nadgraditev stalnega monitoringa energetskih trgov na raven, ki bo zagotavljala ustrezne informacije o delovanju trgov, stopnji konkurenčnosti in preglednosti ter potrebnih ukrepov agencije. V sodelovanju z ACER in sektorskimi regulatorji bo agencija izvajala nadzor nad morebitnimi zlorabami trga s ciljem, da se zagotovi zaupanje potrošnikov in drugih udeležencev na trgu:

- v celovitost trgov z električno energijo in plinom,
- da veleprodajne cene, določene na energetskih trgih, odražajo pošteno in konkurenčno medsebojno delovanje med ponudbo in povpraševanjem, ter
- da z zlorabami trga ni mogoče ustvarjati dobička.

Kadrovski načrt v letu 2017 ne predvideva dodatnih novih zaposlitev, finančni načrt agencije pa zajema vsebinski in vrednostni prikaz posameznih kategorij odhodkov, potrebnih za njeno delovanje, ter strukturo virov prihodkov za njihovo pokritje. Pripravljen je po načelu denarnega toka in po načelu zaračunanih zneskov oziroma obračunskih kategorij.

Agencija se financira iz nadomestil operaterjev prenosnih sistemov in sistemskih operaterjev za izvajanje regulativnih nalog agencije ter iz drugih prihodkov, ki jih ustvari s svojim poslovanjem. Leto 2017 je za agencijo drugo leto financiranja po novem sistemu, saj se izvaja regulativni okvir za elektroenergetska in plinska omrežja za obdobje 2016 – 2018.

Vsi prihodki, načrtovani za leto 2017, se nanašajo na izvajanje javne službe agencije. Njihov pretežni vir predstavlja letno nadomestilo operaterja prenosnega sistema (družba Plinovodi d.o.o.), ki znaša na letni ravni 976.910 evrov oziroma 0,001188 €/Sm³ (0,0001112 €/kWh) na enoto načrtovanih količin, in sistemskega operaterja (družba Eles d.o.o.), ki znaša na letni ravni 2.112.537 evrov oziroma 0,000169 €/kWh na enoto

načrtovanih količin. Ob ohranitvi enake letne vrednosti nadomestil je obremenitev na enoto pri obeh operaterjih celo nižja kot v letu 2016. Navedeno hkrati z drugimi predvidenimi prihodki in uporabo sredstev rezerv nad zneskom minimalne rezerve agencije zadošča za pokritje vseh načrtovanih odhodkov agencije v letu 2017.

Vloga, odgovornosti in cilji agencije so skupaj z nalogami, opredeljenimi v programu, jasno zastavljeni. Agencija smo ljudje in zavedamo se izjemnega pomena svojih nalog z vidika države, podjetij in tudi posameznega odjemalca, zato bomo nenehno iskali prave rešitve in odgovore, naloge izvajali strokovno in odgovorno do vseh deležnikov, hkrati pa tudi stroškovno učinkovito.

Direktorica:

Duška Godina, univ. dipl. prav.

2 PREDSTAVITEV AGENCIJE

2.1 Predstavitev in pravna podlaga

Agencija za energijo je nacionalni regulator na področju trga z energijo že od leta 2001. V tem času so se skladno z dopolnitvami zakonodaje spreminjale razmere na trgu z energijo in povečevale naloge regulatorje, spremenilo pa se je tudi ime organa. Agencija za energijo deluje skladno z določili novega Energetskega zakona (EZ-1, Uradni list RS, št. 17/14, 81/15). Agencija spremlja, usmerja in nadzira izvajalce energetskih dejavnosti na področju elektrike in zemeljskega plina ter opravlja z zakonom določene naloge reguliranja izvajalcev energetskih dejavnosti na področju toplote in drugih energetskih plinov. Agencija je pravna oseba javnega prava, pri izvrševanju nalog in pristojnosti pa je samostojna in neodvisna.

Svet agencije najkasneje do 30. septembra tekočega leta sprejme program dela in finančni načrt agencije za prihodnje leto. Program dela in finančni načrt agencije vključuje program nalog, ki jih je treba izvesti v prihodnjem letu, načrt finančnih sredstev, potrebnih za njihovo izvajanje, kadrovske načrte agencije ter višino nadomestila systemskega operaterja in nadomestila operaterja prenosnega sistema. O sprejetju programa dela in finančnega načrta agencije odloča svet agencije z večino glasov vseh članov.

K programu dela in finančnemu načrtu agencije mora dati soglasje Državni zbor Republike Slovenije. Šteje se, da sta program dela in finančni načrt agencije potrjena, če državni zbor v treh mesecih po njunem prejemu ne odloči drugače.

2.2 Poslanstvo in dolgoročni cilji agencije

Agencija na energetskem trgu predstavlja bistveni povezovalni element med interesi odjemalcev, energetskih podjetij in države. Agencija ima pomembno vlogo pri razvoju energetskega trga, predvsem si prizadeva za preoblikovanje trga s ciljem čim večje konkurenčnosti na tržnem delu in še bolj učinkovite regulative na reguliranem delu.

Poslanstvo agencije je reguliranje netržnih energetskih dejavnosti in zagotavljanje učinkovitega delovanja energetskih trgov.

Vizija agencije je biti učinkovit, neodvisen in mednarodno prepoznaven energetski regulator.

Temeljni strateški cilji agencije so:

- optimalno uravnovešanje interesov potrošnikov, reguliranih podjetij in države;
- zagotavljanje potrošnikom najboljše razmerje med kakovostjo in ceno reguliranih storitev, reguliranim podjetjem pa spodbude za učinkovito poslovanje in ekonomsko upravičene naložbe;
- soustvarjanje razmer za trajno, zanesljivo in kakovostno oskrbo odjemalcev z elektriko, zemeljskim plinom in daljinsko toploto;
- spodbujanje okolju prijazne proizvodnje elektrike ter učinkovite rabe energije in doseganja okoljskih ciljev;
- sodelovanje pri snovanju in izvajanju energetske politike Slovenije in Evropske unije.

Dolgoročni cilji delovanja so predvsem naslednji:

- spodbujanje konkurenčnega, zanesljivega in okoljsko trajnostnega trga z elektriko in zemeljskim plinom;
- razvoj konkurenčnih in pravilno delujočih regionalnih trgov z elektriko in zemeljskim plinom;
- stroškovno učinkovito spodbujanje razvoja varnih, zanesljivih, učinkovitih in nediskriminatornih sistemov, usmerjenih k odjemalcem, ki spodbujajo zadostno

- zmogljivost sistema ter v skladu s splošnimi cilji energetske politike energetske učinkovitost in vključevanje proizvodnje elektrike in plina iz obnovljivih virov energije;
- omogočanje lažjega vključevanja novih proizvodnih zmogljivosti v omrežje, zlasti z odpravljanjem ovir, ki bi lahko novim udeležencem preprečile vstop na trg elektrike in plina;
 - zagotavljanje ustreznih kratkoročnih in dolgoročnih spodbud za operaterje in uporabnike sistemov, da bi povečali učinkovitost omrežij in spodbudili povezovanje trgov;
 - zagotavljanje koristi odjemalcev elektrike in zemeljskega plina prek učinkovitega delovanja trga ter spodbujanja konkurence;
 - nadzor energetskega trga in sodelovanje pri varstvu potrošnikov;
 - pomoč pri doseganju visokih standardov storitev za odjemalce elektrike in zemeljskega plina ter pri zaščiti ranljivih odjemalcev in skladnosti potrebnih postopkov izmenjave podatkov, da bodo dostopni za vse odjemalce.

2.3 Naloge agencije

Agencija kot javno pooblastilo izvaja upravne in druge naloge, določene z Energetskim zakonom, uredbami Evropske unije, ki določajo pristojnost nacionalnih regulatorjev na področju energije, in s splošnimi akti agencije, sprejetimi na podlagi zakona.

Izvajanje nalog v letu 2017 je podrobneje opisano v poglavju 3 programa dela, in sicer za vsa področja, za katera ima agencija zakonsko določena javna pooblastila.

Ta področja so:

- reguliranje omrežnih dejavnosti na področjih električne energije in zemeljskega plina, ki zajema tako ekonomsko reguliranje vseh operaterjev sistemov kot tudi reguliranje samih omrežij z vidika dajanja soglasij k splošnim aktom;
- reguliranje področja daljinske toplote in drugih energetskih plinov ter izdajanje soglasij k izhodiščnim cenam toplote;
- zagotavljanje zanesljive oskrbe z zemeljskim plinom;
- spodbujanje proizvodnje iz obnovljivih virov in soproizvodnje;
- učinkovita raba energije;
- nadzor nad delovanjem trga z električno energijo in zemeljskim plinom;
- nadzor nad zakonitostjo dela izvajalcev energetskih dejavnosti;
- varstvo pravic odjemalcev.

Agencija najmanj enkrat na leto, najpozneje do 30. junija, predloži Vladi Republike Slovenije in Državnemu zboru Republike Slovenije poročilo o stanju na področju energetike za preteklo leto.

3 PROGRAM DELA ZA LETO 2017

3.1 Reguliranje omrežnih dejavnosti

3.1.1 Ekonomska regulativa področja električne energije

Dejavnosti, povezane z elektroenergetskim sistemom, v Sloveniji izvajata sistemski operater in distribucijski operater, ki najema distribucijski sistem.

V letu 2017 bo največ dejavnosti na področju ekonomske regulative električne energije povezanih z naslednjimi nalogami:

- spremljanje in analiza regulativnega okvira za leto 2016,
- oblikovanje računalniškega modela za ugotavljanje odstopanj od regulativnega okvira za leto 2016,
- mnenja k pogodbam o najemu distribucijskega sistema,
- priprava poročila o realiziranih prihodkih od prezasedenosti in njihovi porabi v Republiki Sloveniji,
- obračunavanje omrežnine in drugih storitev elektrooperaterjev,
- analiza modelov ekonomskega reguliranja tujih regulatorjev.

3.1.1.1 Spremljanje in analiza regulativnega okvira za leto 2016

Leto 2016 je prvo leto regulativnega obdobja 2016–2018. Regulativni okvir za regulativno obdobje 2016–2018 je agencija določila na podlagi Akta o metodologiji za določitev regulativnega okvira in metodologiji za obračunavanje omrežnine za elektrooperaterje. Akt je agencija oblikovala skladno z zahtevo EZ-1.

Agencija bo v okviru te naloge zbrala nerevidirane in revidirane podatke o poslovanju ter na podlagi (ne)revidiranih letnih računovodskih izkazov in skladno z Aktom o metodologiji za določitev regulativnega okvira in metodologiji za obračunavanje omrežnine za elektrooperaterje pripravila analizo usklajenosti poslovanja elektrooperaterjev in lastnikov elektroenergetskih omrežij z regulativnim okvirom za leto 2016.

Rezultati omenjene analize bodo podlaga za preverjanje odstopanj od regulativnega okvira za leto 2016, ki sta jih skladno z EZ-1 dolžna ugotavljati elektrooperaterja in jih posredovati agenciji. Odstopanja od regulativnega okvira se odražajo v presežku ali primanjkljaju omrežnin. Če bo agencija pri preverjanju odstopanj ugotovila drugačna odstopanja kot elektrooperater, bo o tem izdala posebno odločbo. Ugotovljena odstopanja za leto 2016 se bodo skladno z zakonodajo upoštevala pri pripravi regulativnega okvira za regulativno obdobje 2019–2021. Pri preverjanju pravilnosti ugotovljenih odstopanj bo agencija tudi ugotavljala, ali so bila plačila najemnine in plačila za izvajanje nalog lastnikom pomembnih delov distribucijskega sistema skladna z ugotovljenimi odstopanji za leto 2016.

Na področju naložb bo agencija tudi v letu 2017 pripravila poročilo o izvedenih naložbah v sredstva lastnikov pomembnih delov distribucijskega sistema in elektrooperaterjev za leto 2016 v primerjavi z načrtovanimi parametri (10-letni razvojni načrt, letni poslovni načrt in regulativni okvir) in o ugotovljenih odstopanjih.

Pri spremljanju regulativnega okvira za leto 2016 bo agencija spremljala tudi količinsko porabo električne energije in posledično zaračunano omrežnino. Izvedene analize bodo podlaga za odločitev agencije o morebitnem potrebnem posegu v regulativni okvir znotraj regulativnega obdobja.

Prav tako bo agencija v postopku spremljanja regulativnega okvira nadzirala vsebino pogodbe o najemu pomembnih delov distribucijskega sistema in izvajanju nalog za

distribucijskega operaterja ter način njenega izvrševanja z vidika skladnosti z metodologijo in regulativnim okvirom.

3.1.1.2 Računalniški model za ugotavljanje odstopanj od regulativnega okvira

Elektrooperaterja morata skladno z EZ-1 ugotavljati odstopanja od regulativnega okvira za posamezno leto regulativnega obdobja. Zaradi preglednega in poenotenega ugotavljanja odstopanj agencija vsako leto pripravi računalniški model, ki ga posreduje elektrooperaterjema in na podlagi katerega elektrooperaterja izračunata odstopanja.

3.1.1.3 Nadzor pogodb o najemu distribucijskega sistema

Skladno z EZ-1 bo agencija nadzirala vsebino pogodb o najemu pomembnih in nepomembnih delov distribucijskega sistema ter izvajanju nalog za distribucijskega operaterja in način njihovega izvrševanja z vidika skladnosti z metodologijo in regulativnim okvirom za leto 2016.

3.1.1.4 Priprava poročila o realiziranih prihodkih od prezasedenosti

Skladno z Uredbo (ES) št. 714/2009 bo agencija do 31. julija 2017 pripravila poročilo o realiziranih prihodkih iz upravljanja prezasedenosti in njihovi porabi v Republiki Sloveniji za obdobje od 1. julija 2016 do 30. junija 2017. Poročilo bo posredovala Evropski komisiji. V poročilu bo opredelila realizacijo prihodkov iz upravljanja prezasedenosti v omenjenem obdobju in pravilnost njihove namenske porabe skladno z Uredbo (ES) št. 714/2009.

3.1.1.5 Analiza modelov ekonomskega reguliranja tujih regulatorjev

Agencija je sicer v letu 2015 uveljavila Akt o metodologiji za določitev regulativnega okvira in metodologiji za obračunavanje omrežnine za elektrooperaterje, na podlagi katerega je določila regulativni okvir za regulativno obdobje 2016–2018. Z namenom spremljanja novosti na področju metod in modelov ekonomskega reguliranja bo tudi v letu 2017 nadaljevala z analiziranjem modelov ekonomskega reguliranja tujih regulatorjev in presojanjem primernosti uporabe tujih praks pri ekonomskem reguliranju na področju električne energije v Sloveniji.

3.1.1.6 Obračunavanje omrežnine in drugih storitev elektrooperaterja

V letu 2017 bodo analizirani podatki, ki se nanašajo na uporabo omrežij elektrooperaterjev za leto 2016, ki je prvo leto sedanjega regulativnega obdobja. V sedanjem regulativnem okviru je na področju obračunavanja omrežnin precej novosti, ki bodo poleg ustaljenih analiz in poročil zahtevale dodatne analize. Analize in poročila se bodo nanašali na ugotavljanje odstopanj prihodkov iz omrežnine glede na predvidene prihodke iz omrežnine, spremljanje načina obračunavanja omrežnine za prenos in distribucijo v drugih državah EU in preverjanje načina obračunavanja drugih storitev elektrooperaterjev.

Posebej bodo analizirani področje spremenjenega načina obračunavanja omrežnine v času ur konične tarife, uveljavitev pilotne kritične tarife in tarifne postavke za polnjenje električnih vozil.

Agencija se bo v prihodnjem letu temeljiteje posvetila proučitvi usklajenosti obstoječega načina obračunavanja omrežnine in ugotavljanja morebitnih potrebnih sprememb zaradi uvajanja naprednih merilnih sistemov, spremenjenih navad odjemalcev in uvrstitev odjemalcev v odjemne skupine ter sprememb na področju zaprtih distribucijskih sistemov.

Ugotovljene potrebe po spremembah bomo upoštevali pri pripravi novega regulativnega obdobja.

Agencija bo omogočila uporabo pilotne kritične tarife za omejeno število projektov, ki jih bo distribucijski operater prijavil za namene dinamičnega preusmerjanja porabe končnih odjemalcev in bodo izpolnili kriterije iz akta agencije. Hkrati bo v okviru spremljanja izvajanja pilotnega projekta agencija ocenjevala vpliv ukrepov projekta na delovanje distribucijskega operaterja (posebej na področju stroškov delovanja in vzdrževanja ter naložb v energetska infrastrukturo) in izdelala letno poročilo.

3.1.2 Obratovanje in razvoj prenosnega in distribucijskega sistema električne energije

V letu 2016 je agencija izdala soglasje k Sistemskim obratovalnim navodilom (SON) sistemskega operaterja in obravnavala osnutek SON distribucijskega operaterja. V času priprave programa dela agencija še ni prejela vloge distribucijskega operaterja za izdajo soglasja k SON, zato predvidevamo, da bo obsežnejše usklajevanje potekalo konec leta 2016 in v začetku leta 2017. Predvidoma konec leta 2016 bodo svoja sistemska obratovalna navodila podali tudi operaterji zaprtih distribucijskih sistemov, zato načrtujemo obravnavo in izdajo soglasja k SON vseh petih operaterjev zaprtih distribucijskih sistemov (ZDS) v letu 2017.

S sistemskimi obratovalnimi navodili morajo elektrooperaterji zagotoviti nepristransko, objektivno in pregledno delovanje sistema, zato bo agencija nepretrgoma izvajala nadzor nad izvajanjem določb SON. Če se bo ugotovilo neustrezno delovanje, bo sprožen postopek nadzora.

3.1.2.1 Sistemske storitve

Za zagotavljanje varnega in neprekinjenega obratovanja elektroenergetskega sistema mora operater prenosnega sistema v vsakem trenutku zagotoviti ustrezno raven sistemskih storitev. Sistemske storitve zagotavlja sistemski operater na trgu, če pa jih ne uspe nabaviti pod konkurenčnimi pogoji, lahko agencija naloži ponudnikom sistemskih storitev, da sklenejo pogodbo za zagotavljanje sistemskih storitev s sistemskim operaterjem.

Na področju zagotavljanja ustreznih sistemskih storitev bo agencija v letu 2017 opravila naslednje naloge:

- priprava in izdaja metodologije določanja cen sistemskih storitev,
- spremljanje nakupa sistemskih storitev s strani sistemskega operaterja,
- ugotavljanje ustreznosti in zadostnosti sistemskih storitev.

3.1.2.2 Dodeljevanje zmogljivosti in postopki upravljanja prezasedenosti

V letu 2015 sprejeti kodeksi omrežja za dodeljevanje zmogljivosti in upravljanje prezasedenosti vzpostavljajo harmonizirana pravila o dodeljevanju zmogljivosti za dan vnaprej in znotraj dneva, upravljanju prezasedenosti in trgovanju z električno energijo (Uredba Komisije (EU) 2012/1222 z dne 24. julija 2015 o določitvi smernic za dodeljevanje zmogljivosti in upravljanje prezasedenosti, v nadaljevanju Uredba 1222/2015). Do leta 2017 bo začela veljati tudi uredba o terminskem dodeljevanju zmogljivosti, ki bo vzpostavila harmonizirana pravila o dodeljevanju zmogljivosti še na letni in mesečni ravni.

V letu 2017 bo agencija nadaljevala z izvajanjem vseh aktivnosti, ki jih določata obe uredbi za dodeljevanje zmogljivosti. To se pretežno nanaša na potrjevanje metodologij, ki jih v skladu z določili uredb pripravljajo sistemski operaterji in imenovani operaterji trga z električno energijo (IOTEE). Te metodologije se potrjujejo na tri načine: vsak regulatorni

organ posebej, vsi regulatorji posamezne regije skupaj ali vsi evropski regulatorji skupaj v okviru Energetskega regulatornega foruma (ERF).

Razen tega bo agencija tudi v letu 2017 spremljala pripravo in v končni fazi dala soglasja k morebitnim spremembam pravil za dodeljevanje zmogljivosti za leto 2018 ali k morebitnim spremembam, ki se bodo uveljavile že med letom 2017.

V okviru regionalnih pobud si bo agencija tudi v letu 2017 prizadevala za čim prejšnjo uveljavitev spajanja trgov z uporabo pretokov moči v regiji Srednja vzhodna Evropa (CEE) in za uvedbo spajanja trgov pri dodeljevanju zmogljivosti za dan vnaprej na slovensko-hrvaški meji, ki je še edina od slovenskih mej, na kateri dodeljevanje zmogljivosti za dan vnaprej poteka prek eksplicitnih dražb.

Na evropski ravni bo agencija v letu 2017 izvajala tudi vse potrebne aktivnosti za uvedbo spajanja trgov znotraj dneva, ki se trenutno še ne izvaja, razen bilateralnega pilotnega projekta dodeljevanja zmogljivosti znotraj dneva na slovensko-italijanski meji. Agencija bo v ta namen v letu 2017 pozorno spremljala tako uspešnost tega pilotnega projekta kot tudi dogajanje pri razvoju vseevropskega projekta spajanja trgov za dan vnaprej (projekt XBID). Na podlagi analize obeh projektov bo agencija načrtovala prihodnje aktivnosti na področju spajanja trgov znotraj dneva, predvsem glede podpore enemu ali drugemu projektu.

3.1.2.3 Naložbe v omrežje elektrooperaterjev

Naložbe v omrežja imajo neposreden vpliv na višino potrebnih sredstev za opravljanje dejavnosti elektrooperaterjev. V letu 2015 so morali elektrooperaterji za novi regulativni okvir za obdobje 2016-2018 prvič pripraviti naložbeni načrt, v letu 2017 pa bodo elektrooperaterji morali prvič podati poročilo o izvajanju naložbenega načrta.

V letu 2017 bo agencija v sklopu presoje preteklega regulativnega obdobja ugotavljala odstopanja realiziranih naložb od naložb, predvidenih v desetletnem razvojnem načrtu, letnem poslovnem načrtu in regulativnem okviru. Posebej bo ugotavljala realiziranost naložb, ki so bile financirane iz namenskih prihodkov za upravljanje prezasedenosti čezmejnih vodov po Uredbi (ES) št. 714/2009.

Agencija bo v letu 2017 spremljala tudi naložbe v napredne merilne sisteme in nadzorovala skladnost uvajanja teh sistemov z vladno uredbo.

3.1.2.4 Kakovost električne energije

Agencija bo izvajala naloge, povezane z monitoringom kakovosti oskrbe, in pripravila letno poročilo o monitoringu za preteklo leto. Ker se v letu 2016 monitoring kakovosti oskrbe širi s systemskega operaterja in distribucijskega operaterja tudi na operaterje zaprtih distribucijskih sistemov, bo agencija v letu 2017 prvič prejela podatke tudi o kakovosti oskrbe na območjih ZDS.

Podatki o monitoringu kakovosti se bodo tudi pri operaterjih ZDS nanašali na vse tri opazovane dimenzije kakovosti oskrbe, kot jih spremlja distribucijski operater, to pa so: neprekinjenost napajanja, komercialna kakovost in kakovost napetosti. Dinamika poročanja podatkov o kakovosti oskrbe je pri operaterjih ZDS letna. Agencija bo prejete podatke o kakovosti oskrbe, ki jih bodo posredovali operaterji ZDS, primerno vključila v poročilo o kakovosti oskrbe, ki ga vsako leto pripravi in objavi na svoji spletni strani.

Pri distribucijskem operaterju bo agencija izvajala presoje monitoringa kakovosti, v okviru reguliranja s kakovostjo oskrbe pa bo ugotavljala povezavo med neprekinjenostjo napajanja in upravičenimi stroški distribucijskega operaterja.

3.1.2.5 Projekti skupnega evropskega interesa

Konec leta 2015 je Evropska Komisija potrdila nov seznam projektov skupnega evropskega interesa (PCI projekti), v katerega so vključeni o tudi projekti slovenskih elektrooperaterjev. Za potrjene projekte bodo investitorji v letu 2016 poskušali pridobiti sredstva in izvesti končne odločitve o naložbi.

Že v letu 2016 se bo pričel postopek izbora novih projektov za tretji seznam PCI projektov, ki bo oblikovan v letu 2017. V postopku izbire in ocenjevanja projektov za seznam projektov PCI bo sodelovala tudi agencija.

Agencija bo spremljala pravila dobre prakse drugih regulativnih organov pri regulativni obravnavi in spodbudah ter bo v primeru ugotovljenih potreb spremenila uveljavljeni pristop obravnavanja naložb.

3.1.2.6 Usklajevanje z EU zakonodajo – izvajanje določb iz kodeksov omrežja

Agencija bo v letu 2017 skladno s svojimi pooblastili izvajala naloge, povezane z izvajanjem določb kodeksov omrežja. Uredbe o kodeksih omrežja predvidevajo med drugim izvedbo številnih javnih posvetovanj glede postopkov in metodologij, pripravljenih na podlagi določil veljavnih uredb. V ta namen je agencija na svoji spletni strani že uredila spletni portal, na katerem vse zainteresirane deležnike obvešča o javnih posvetovanjih ter objavlja svoje odločitve.

V zvezi z Uredbo o vzpostavitvi kodeksa omrežja za zahteve za priključitev proizvajalcev električne energije na omrežje (v nadaljevanju uredba 2016/631) bo agencija v letu 2017 na predlog systemskega operaterja in po izvedbi javnega posvetovanja potrjevala omejitve pragov za elektroenergijske module ter druge zahteve, ki morajo biti določene najkasneje dve leti po uveljavitvi uredbe 2016/631. Do februarja 2017 mora agencija objaviti in Evropski komisiji posredovati merila za odobritev odstopanj od zahtev uredbe 2016/631 za nove in obstoječe elektroenergijske module.

Ker je do konca leta 2016 predviden začetek veljavnosti še treh novih uredb, ki bodo uveljavile kodekse omrežja (za priključevanje večjih odjemalcev, za priključevanje visokonapetostnih enosmernih povezav in za obratovanje sistema), bo agencija v letu 2017 izvajala tudi vse naloge, povezane z omenjenimi kodeksi. Za uredbi s področja priključevanja na sistem (odjemalci in enosmerne povezave) bo agencija morala pripraviti, objaviti in Evropski komisiji posredovati merila za odobritev odstopanj od določil omenjenih dveh uredb. Med letom 2017 je pričakovan tudi začetek veljavnosti še zadnjih dveh uredb s področja kodeksov omrežja, to je za področje izravnave in za obratovanje v izrednih razmerah ter za vzpostavitev sistema po razpadih.

3.1.3 Ekonomska regulativa področja zemeljskega plina

Regulirano dejavnost na področju zemeljskega plina v Sloveniji bo v letu 2017 izvajalo 15 operaterjev distribucijskega sistema in operater prenosnega sistema.

V letu 2017 bo največ aktivnosti na področju ekonomske regulative zemeljskega plina povezanih z naslednjimi nalogami:

- spremljanje in analiza regulativnega okvira 16 operaterjev sistema za leto 2016,
- oblikovanje računalniškega modela za ugotavljanje odstopanj od regulativnega okvira za leto 2016,
- analiza modelov ekonomskega reguliranja tujih regulatorjev.

3.1.3.1 Spremljanje in analiza regulativnega okvira operaterjev sistema za leto 2016

Leto 2016 je prvo leto regulativnega obdobja 2016–2018. Operaterji sistema so regulativni okvir za to regulativno obdobje določili skladno z Aktom o metodologiji za določitev regulativnega okvira.

Agencija bo v okviru te naloge zbrala revidirane podatke o poslovanju operaterjev sistema. Na podlagi prejetih in usklajenih podatkov ter revidiranih letnih računovodskih izkazov bo ob upoštevanju določil Akta o metodologiji za določitev regulativnega okvira pripravila analize usklajenosti poslovanja operaterjev sistema z regulativnim okvirom za leto 2016.

Rezultati omenjenih analiz bodo podlaga za preverjanje pravilnosti ugotovljenih odstopanj od regulativnega okvira za leto 2016, ki jih skladno z EZ-1 ugotavljajo operaterji sistema in jih posredujejo agenciji. Odstopanja od regulativnega okvira se odražajo v presežku ali primanjkljaju omrežnine. Če bo agencija v postopku preverjanja ugotovila drugačna odstopanja kot operaterji sistema, bo o tem izdala posebno odločbo. Ugotovljena odstopanja od regulativnega okvira za leto 2016 bodo operaterji sistema skladno z zakonodajo upoštevali pri pripravi regulativnega okvira za regulativno obdobje 2019–2021.

3.1.3.2 Računalniški model za ugotavljanje odstopanj od regulativnega okvira

Operaterji sistema ugotavljajo odstopanja od regulativnega okvira za posamezno leto regulativnega obdobja. Zaradi preglednega in poenotenega ugotavljanja odstopanj ter kot pomoč pri izračunu odstopanj agencija vsako leto pripravi računalniški model za ugotavljanje odstopanj, ki ga posreduje operaterjem sistema.

3.1.3.3 Analiza modelov ekonomskega reguliranja tujih regulatorjev

Agencija je sicer v letu 2015 uveljavila Akt o metodologiji za določitev regulativnega okvira operaterjev distribucijskega sistema in Akt o metodologiji za določitev regulativnega okvira operaterja prenosnega sistema, s katerima je pripravila izhodišča za določitev regulativnega okvira operaterjev sistema za regulativno obdobje 2016–2018. Z namenom spremljanja novosti na področju metod in modelov ekonomskega reguliranja bo v letu 2017 nadaljevala z analiziranjem modelov ekonomskega reguliranja tujih regulatorjev in presojanjem primernosti uporabe tujih praks pri ekonomskem reguliranju na področju zemeljskega plina v Sloveniji.

3.1.3.4 Obračunavanje omrežnine in drugih storitev operaterjev sistemov zemeljskega plina

V letu 2017 bodo analizirani podatki, ki se nanašajo na omrežnino za prenosni in distribucijski sistem zemeljskega plina za leto 2016, ki je prvo leto sedanjega regulativnega obdobja.

Obračunavanje omrežnine za prenosni sistem zemeljskega plina sledi kodeksom omrežja, ki določajo, da je omrežnina za posamezno povezovalno točko določena kot pridržana cena na dražbi. Če povpraševanje po zmogljivostih presega razpoložljivo zmogljivost, cena razpoložljive zmogljivosti naraste preko pridržane cene in nastane t. i. dražbena premija. Prihodki iz omrežnine za prenosni sistem sledijo zakupu zmogljivosti na vstopnih in izstopnih točkah, zato se v zadnjih letih pojavlja večja negotovost glede realizacije prihodkov iz omrežnine. V sedanjem regulativnem okviru je na področju obračunavanja omrežnin zaradi ponudbe novih storitev zmogljivosti precej novosti, zato bo agencija analizirala odstopanja prihodkov iz omrežnine glede na predvidene prihodke iz omrežnine.

Evropska Komisija pripravlja kodeks omrežja, ki se nanaša na tarife za prenosni sistem. Zaradi kodeksa, ki bo najverjetneje sprejet v letu 2016 in bo že veljal v letu 2017, bo agencija morala proučiti sedanji sistem določanja in obračunavanja omrežnine za prenosni sistem. V postopku določanja novega regulativnega okvira bo potrebno tesnejše sodelovanje s sosednjimi regulatorji in ACER, postopki določitve tarifnih postavk pa bodo bolj pregledni in poenoteni.

Na področju omrežnin za distribucijski sistem bo agencija ugotavljala usklajenost in ustreznost načina obračunavanja omrežnine za posamezne skupine odjemalcev in spremljala načine obračunavanja omrežnine za prenos in distribucijo v drugih državah EU.

Pri operaterjih zaprtih distribucijskih sistemov pa bo agencija spremljala način obračunavanja omrežnine znotraj ZDS.

3.1.4 Obratovanje in razvoj prenosnega in distribucijskega sistema zemeljskega plina

V času priprave programa dela agencija še ni prejela vlog vseh operaterjev distribucijskih sistemov zemeljskega plina za podajo soglasja k sistemskim obratovalnim navodilom, zato so bile aktivnosti, povezane z izdajo soglasij k SON, manjše od pričakovanih v letu 2016. Operaterji distribucijskih sistemov še niso podali svojih osnutkov SON tudi zato, ker v času priprave programa dela še ni bila sprejeta Uredba o delovanju trga z zemeljskim plinom, ki pomembno vpliva na vsebino SON.

Sistemska obratovalna navodila bodo morali pripraviti tudi operaterji ZDS, zato agencija pričakuje, da bo v letu 2017 odločala o približno 20 vlogah operaterjev distribucijskih sistemov zemeljskega plina za izdajo soglasja k SON.

3.1.4.1 Načini dodeljevanja zmogljivosti in postopki upravljanja prezasedenosti

Agencija bo spremljala načine dodeljevanja prenosnih zmogljivosti operaterja prenosnega sistema na dražbah in načine prenašanja pravic do uporabe teh zmogljivosti med uporabniki prenosnega sistema. Če bo nastala pogodbeno prezasedenost, bo operater prenosnega sistema vzpostavil mehanizme za odpravo prezasedenosti, agencija pa bo o tem obveščena.

Nov kodeks omrežja, ki se nanaša na dodeljevanje zmogljivosti, bo določil postopke dodeljevanja novih združenih zmogljivosti in postopke sodelovanja regulatorjev. Naloge agencije bodo povezane predvsem s presojanjem parametrov ekonomskega testa in oblikovanjem ustreznega načina določanja tarife za te zmogljivosti.

3.1.4.1 Naložbe v omrežje operaterjev zemeljskega plina

V letu 2017 bo agencija od operaterjev distribucijskih sistemov prvič prejela poročilo o izvajanju naložbenega načrta, ki so ga operaterji pripravili v okviru izdaje soglasja k regulativnemu okviru za obdobje 2016–2018.

Operater prenosnega sistema vsako leto pripravi desetletni razvojni načrt omrežja, ki ga po posvetovanju predloži agenciji v soglasje. Operater prenosnega sistema mora razvojnemu načrtu vsako leto priložiti tudi naložbeni načrt, ki mora biti izdelan skladno z metodologijo agencije. Agencija izda soglasje po posvetovanju z uporabniki sistema in presoji ustreznosti razvojnega načrta omrežja. Če ugotovi, da razvojni načrt ni ustrezen, lahko od operaterja zahteva spremembo razvojnega ali naložbenega načrta. Agencija bo v letu 2017 spremljala in ocenjevala tudi izvajanje razvojnega načrta omrežja.

3.1.4.2 Izravnava odstopanj zemeljskega plina v prenosnem sistemu

Agencija bo spremljala delovanje virtualne točke, trgovanje s kratkoročnimi standardiziranimi produkti na trgovalni platformi ter uporabo storitve izravnave prenosnega sistema. Agencija bo spremljala delovanje bilančnih skupin in podskupin, izvajanje načela stroškov nevtralnosti operaterja prenosnega sistema in druge obveznosti iz uredbe 312/2014.

3.1.4.3 Kakovost oskrbe z zemeljskim plinom

Monitoring kakovosti oskrbe bo potekal na podlagi akta o pravilih monitoringa kakovosti oskrbe z zemeljskim plinom. Operater prenosnega sistema, operaterji distribucijskih sistemov in operaterji zaključenih distribucijskih sistemov bodo konec leta 2016 pričeli spremljati posamezne parametre kakovosti oskrbe. Podatke o kakovosti oskrbe za leto 2017 bodo na enoten način poročali v letu 2018.

Agencija bo spremljala podatke o neprekinjenosti oskrbe in podatke o komercialni kakovosti na področju zemeljskega plina.

3.1.4.4 Projekti skupnega evropskega interesa

Konec leta 2015 je Evropska Komisija potrdila nov seznam projektov skupnega evropskega interesa (projekti PCI), na katerem so tudi projekti slovenskega operaterja prenosnega sistema zemeljskega plina. Projekti PCI operaterja prenosnega sistema so posredno oziroma neposredno povezani s projekti operaterjev sosednjih držav v naši regiji, zato bodo končne odločitve o naložbah sprejete šele, ko bodo znane odločitve o drugih povezanih projektih.

Že v letu 2016 se bo pričel postopek izbora novih projektov za tretji seznam PCI projektov, ki bo oblikovan v letu 2017. V postopku izbire in ocenjevanja projektov za seznam projektov PCI bo sodelovala tudi agencija.

Agencija bo spremljala pravila dobre prakse drugih regulativnih organov pri regulativni obravnavi in spodbudah ter bo v primeru ugotovljenih potreb spremenila uveljavljeni pristop obravnavanja naložb.

3.1.5 Ekonomska regulativa področja toplote

Regulirano dejavnost na področju toplote za daljinsko ogrevanje v Sloveniji bo v letu 2017 izvajalo najmanj 34 distribucijskih operaterjev in devet reguliranih proizvajalcev toplote.

V letu 2017 bo največ aktivnosti na področju ekonomske regulative toplote za daljinsko ogrevanje povezanih z naslednjimi nalogami:

- spremljanje in analiza poslovanja zavezancev za regulacijo za leto 2016,

- spremljanje in analiza sprememb izhodiščnih cen zaradi prilagajanja upravičenim stroškom,
- analiza modelov ekonomskega reguliranja tujih regulatorjev.

3.1.5.1 Spremljanje in analiza poslovanja zavezancev za regulacijo za leto 2016

Agencija bo za potrebe izvajanja analiz poslovanja distributerjev z lastno proizvodnjo toplote, distributerjev in reguliranih proizvajalcev toplote pripravila zahteve za podatke o poslovanju za leto 2016.

Na podlagi prejetih in usklajenih podatkov ter letnih računovodskih izkazov bo agencija izvedla analize poslovanja zavezancev za leto 2016. Omenjene analize bodo predstavljale pomembno podlago pri presojanju potreb po spremembah izhodiščnih cen zavezancev za regulacijo in pri odločitvah agencije o potrebnih spremembah metodologije za oblikovanje izhodiščnih cen toplote.

3.1.5.2 Spremembe izhodiščnih cen zaradi prilagajanja upravičenim stroškom

Zavezanci za regulacijo lahko skladno z aktom o metodologiji za oblikovanje cene toplote za daljinsko ogrevanje elemente izhodiščne cene prilagajajo spremembam upravičenim stroškom. O spremembah izhodiščnih cen obveščajo agencijo na ustreznih obrazcih. Agencija bo v letu 2017 spremljala in analizirala pravilnost izračuna sprememb izhodiščnih cen zaradi prilagajanja upravičenim stroškom skladno z določili akta o metodologiji za oblikovanje cene toplote za daljinsko ogrevanje.

3.1.5.3 Analiza modelov ekonomskega reguliranja tujih regulatorjev

Agencija bo v letu 2017 spremljanja novosti na področju metod in modelov ekonomskega reguliranja tujih regulatorjev. Presojala bo primernost uporabe tujih praks pri ekonomskem reguliranju na področju daljinske toplote v Sloveniji s poudarkom na tistih področjih, kjer bo na podlagi ugotovitev izvedenih analiz poslovanja ugotovila potrebnost sprememb obstoječe metodologije.

3.1.6 Obratovanje distribucijskih sistemov toplote

Pri omrežnih dejavnosti bo v letu največ aktivnosti na področju distribucije toplote in drugih energetskih plinov, na področju spremljanja in analiz cen toplote ter izdajanja soglasij k sistemskim obratovalnim navodilom.

3.1.6.1 Soglasja k sistemskim obratovalnim navodilom distributerjev toplote

V času priprave programa dela so potekala številne aktivnosti, povezane z izdajo soglasij k sistemskim obratovalnim navodilom distributerjev toplote. SON toplote morajo biti pripravljene skladno z aktom agencije, ki določa obvezno vsebino sistemskih obratovalnih navodil za distribucijski sistem toplote. V prvi polovici leta 2016 je agencija prejela 23 vlog za izdajo soglasja k SON, kar je le približno polovico vseh vlog. Zato agencija pričakuje prejem ostalih vlog za izdajo soglasij k SON v drugi polovici leta 2016. Predvideno je, da bi se soglasja na vsa sistemska obratovalna navodila izdala v letu 2016, vendar je to odvisno predvsem od distributerjev toplote, zato pričakujemo dejavnosti na tem področju tudi v letu 2017.

Po prejetih SON in izdanih soglasjih agencije k vsebini SON bodo distributerji toplote uveljavili nove tarifne sisteme, ki določajo za vse distribucijske sisteme enak način razvrstitve odjemalcev toplote v predpisane odjemne skupine in obračunavanje toplote z enakimi tarifnimi elementi.

Če bodo distributerji drugih energetskih plinov podali vlogo za izdajo soglasja k SON drugih energetskih plinov, bo le-te agencija obravnavala in sprejela.

3.1.6.2 Poročanje in analiza cen toplote

Za namene poročanja in analiziranja bo agencija od distributerjev, upravljavcev lastniških distribucijskih sistemov in proizvajalcev toplote ali drugih energetskih plinov prejela podatke o:

- distribucijskem omrežju in napravah,
- soglasjih za priključitev in priključevanju odjemalcev,
- proizvedenih in distribuiranih količinah toplote ali drugega energetskega plina,
- doseženi ravni kakovosti,
- pritožbah odjemalcev,
- tarifah in cenah, ločeno po kategorijah odjemalcev,
- številu končnih odjemalcev po posameznih kategorijah, vključno s podatki o deležu dobavljene energije po posamezni kategoriji.

Agencija bo na podlagi prejetih podatkov pripravila analizo cen toplote in objavila rezultate analize za preteklo leto.

3.1.6.3 Obračunavanje tarifnih postavk toplote

Distributer toplote v svojih sistemskih obratovalnih navodilih določi tarifni sistem toplote ter morebitno ugodnejšo obravnavo odjemalcev, ki lahko s svojim odjemom ugodno vplivajo na obremenitev in izkoristek distribucijskega sistema toplote. Agencija bo spremljala način obračunavanja posameznih vrst toplote, načine razvrščanja odjemalcev v odjemne skupine in objavo tarifnih postavk toplote.

3.2 Zagotavljanje zanesljive oskrbe z zemeljskim plinom

Evropska Komisija v okviru novega zakonodajnega paketa spreminja zagotavljanje zanesljive oskrbe na ravni posamezne države in regije. S sprejetjem nove uredbe, ki se nanaša na zanesljivo oskrbo z zemeljskim plinom, se bodo naloge agencije kot pristojnega organa spremenile tako, da bo potrebno intenzivnejše sodelovanje s sosednjimi pristojnimi organi.

Agencija bo kot pristojni organ za zanesljivo oskrbo morala sodelovati v procesu sprememb nacionalne energetske zakonodaje, ki bo potrebna za izvajanje sprememb nalog, uvedenih s predvideno evropsko uredbo o zanesljivosti oskrbe.

Pričakovane naloge bodo zahtevale predvsem vzpostavitev mehanizmov sodelovanja znotraj predvidene regije (Italija, Slovenija, Avstrija Madžarska in Hrvaška). Sodelovanje bo predvidoma potrebno na področju ocenjevanja tveganj in na podlagi tega izdelanih regionalnih načrtov preventivnih ukrepov in ukrepov za izredne razmere.

V primeru nastanka kakršne koli stopnje krize mora agencija sklicati krizno skupino, sprejemati ukrepe in obveščati Evropsko komisijo. V primeru spora, ali je določen odjemalec zaščiten odjemalec ali ne, bo prav tako odločala agencija.

Agencija v primerih nastopa izrednih razmer s pomočjo ukrepov podjetij plinskega gospodarstva spremlja in odpravlja nastala stanja. V primeru ugotovitve neizpolnjevanja z Uredbo 994 in Energetskim zakonom predpisanih in zahtevanih postopkov bo agencija kot prekrškovni organ ukrepala v okviru pristojnosti, ki ji jih nalaga Energetski zakon.

Agencija bo v procesu letnega poročanja dobaviteljev skrbela tudi za nadzor nad izpolnjevanjem standarda oskrbe in drugih mehanizmov, predpisanih z Aktom o preventivnem načrtu ukrepov pri oskrbi z zemeljskim plinom, ki jih je treba izvajati za zagotovitev zanesljive oskrbe. V primeru ugotovljenih odstopanj bo agencija kot prekrškovni organ izvedla z Energetskim zakonom predpisane postopke in ustrezno ukrepala. Enak postopek bo agencija izvedla tudi v primeru ugotovljenih nepravilnosti pri postopkih zagotavljanja dvosmerne zmogljivosti na mejnih točkah.

Poleg navedenega so naloge agencije pri zanesljivi oskrbi še zagotavljanje izpolnjevanja standarda oskrbe, sodelovanje v koordinacijski skupini za plin ter sodelovanje z Evropsko komisijo in njeno obveščanje.

3.3 Spodbujanje proizvodnje elektrike iz obnovljivih virov energije in v soproizvodnji z visokim izkoristkom

EZ-1 opredeljuje vrsto ukrepov, ki spodbujajo rabo obnovljivih virov energije in proizvodnjo elektrike v soproizvodnji z visokim izkoristkom z namenom doseganja sprejetih nacionalnih okvirnih ciljev, h katerim nas zavezujejo direktive EU.

V okviru navedenih določb zakona je Agenciji dano pooblastilo za: izdajo deklaracij za proizvodne naprave ter vodenje in javno objavo registra deklaracij, izdajo potrdil o izvoru in vodenje registra potrdil o izvoru, za pripravo in objavo javnega poziva investitorjem k prijavi projektov proizvodnih naprav OVE in SPTE za vstop v podporno shemo, za izdajo odločb o pridobitvi podpore proizvajalcem elektrike, za določitev prispevkov za zagotavljanje podpor tako proizvedeni elektriki, za določitev referenčne cene elektrike in določitev referenčnih cen energentov za namen določanja vrednosti podpor. Prav tako mora agencija izvajati nadzor nad imetniki deklaracij za proizvodne naprave in prejemniki podpor.

3.3.1 Deklaracije za proizvodne naprave na obnovljive vire energije in soproizvodnjo ter vodenje in upravljanje registra deklaracij

Proizvajalci, ki imajo v lasti ali najemu proizvodne naprave za proizvodnjo elektrike iz obnovljivih virov energije in v soproizvodnji z visokim izkoristkom, lahko pridobijo deklaracijo za proizvodno napravo. Agencija izda deklaracijo na zahtevo proizvajalca, pri čemer predhodno preveri, ali proizvodna naprava izpolnjuje vse za izdajo deklaracij predpisane pogoje.

V letu 2017 agencija pričakuje okrog 1200 vlog za izdajo deklaracij proizvajalcem, ki jim bodo v tem letu iztekle veljavne deklaracije. Izdaja deklaracij za nove proizvodne naprave je pogojena z razpoložljivostjo sredstev za nove vstopne v podporno shemo OVE in SPTE. Vlada Republike Slovenije je v energetski bilanci za leto 2016 sicer odobrila dodatna sredstva za podporno shemo, ki pa bodo proizvajalcem zaradi odloga objave javnega poziva najverjetneje na voljo šele v letu 2017. Po tem lahko pričakujemo tudi investicijsko aktivnost na področju izvedbe novih proizvodnih naprav OVE in SPTE in dodatno število vlog za izdajo deklaracij novim proizvodnim napravam, katerih število je težko napovedati.

Agencija razvija, vodi in upravlja register deklaracij za proizvodne naprave, v katerega so vpisane vse izdane in veljavne deklaracije za proizvodne naprave. Javnosti je dostopen na spletni strani agencije.

3.3.2 Izdajanje potrdil o izvoru in vodenje registra

Potrdila o izvoru izdaja agencija na zahtevo proizvajalcev, ki so imetniki veljavnih deklaracij za proizvodne naprave. Potrdilo o izvoru je dokument, ki dokazuje, da je električna proizvodnja iz obnovljivih virov energije oziroma v soproizvodnji z visokim izkoristkom. Zaradi navedenega večina proizvajalcev električne energije, ki imajo za proizvodne naprave veljavne deklaracije in prodajajo proizvedeno elektriko na trgu, poda zahtevo za izdajo potrdil o izvoru, s katerimi lahko izkažejo izvor proizvedene elektrike. Zahteve proizvajalcev za izdajo potrdil o izvoru, ki ne izpolnjujejo vseh za izdajo predpisanih pogojev, agencija zavrne z odločbo.

Potrdilo o izvoru je dokument v elektronski obliki, katerega agencija izda v okviru registra potrdil o izvoru, ki ga vodi za ta namen. Hkrati je agencija odgovorna za učinkovito in zanesljivo upravljanje vseh prenosov potrdil med imetniki računov v registru. Podatke o proizvedenih količinah elektrike, za katero se izdajo potrdila o izvoru, agencija pridobi od elektrooperaterjev sistema in proizvajalcev.

Po uveljavitvi novega podzakonskega predpisa na področju deklaracij in potrdil o izvoru bo agencija prenovila akt, ki določa način in pravila za vodenje registra potrdil o izvoru, način poročanja podatkov o proizvodnji električne energije s strani upravičencev do potrdil ter pogoje za odprtje, vodenje in zaprtje računa v registru.

Agencija je dejavna tudi v mednarodnem združenju izdajateljev certifikatov AIB in ves čas dejavno sodeluje pri razvoju sistema certifikatov EECS, ki predstavlja razširitev nacionalnih sistemov izdaje potrdil o izvoru. Agencija je tako izdajatelj potrdil EECS o izvoru proizvajalcem na območju Slovenije. V okviru članstva je izvedena tudi elektronska povezava registra potrdil o izvoru z nacionalnimi registri drugih članic združenja, kar slovenskim trgovcem omogoča enostavnejše transakcije s potrdili o izvoru.

3.3.3 Javni poziv in izbor projektov za vstop v podporno shemo

Agencija je z EZ-1 pooblaščenca za pripravo in objavo javnega poziva k prijavi projektov proizvodnih naprav OVE in SPTA za vstop v podporno shemo. EZ-1 je namreč uvedel spremenjen način dodeljevanja podpor elektriki, proizvedeni iz obnovljivih virov in v soproizvodnji z visokim izkoristkom, katerega namen je dodelitev podpor stroškovno učinkoviti proizvodnji elektrike iz obnovljivih virov in v soproizvodnji z visokim izkoristkom ob hkratni omejitvi razpoložljivih sredstev, namenjenih za podpore tovrstni proizvodnji.

Podporo bodo lahko pridobili samo tisti proizvajalci elektrike, katerih projekti bodo predhodno izbrani v okviru javnega poziva, s katerim bodo potencialni investitorji povabljeni k prijavi projektov za gradnjo oziroma namestitve proizvodnih naprav za proizvodnjo elektrike iz obnovljivih virov in v soproizvodnji z visokim izkoristkom v obdobju 2017–2019.

Agencija bi sicer morala prvi javni poziv objaviti že v letu po njegov uveljavitvi, vendar pa je z njegovo objavo treba počakati, dokler Evropska komisija sprememb podporne sheme ne bo potrdila kot združljivo z notranjim trgovom. Pred objavo poziva mora vlada uskladiti še podzakonske predpise, ki podrobneje urejajo dodeljevanje podpor, z EZ-1.

Tako bo agencija prvi javni poziv za nove vstopne v podporno shemo najverjetneje lahko objavila šele v začetku leta 2017. Slednje bo možno le, če bosta izpolnjena navedena pogoja, kljub temu da je vlada z Energetsko bilanco sredstva, ki se namenijo za nove vstopne v podporno shemo OVE in SPTA, odobrila že za leti 2015 in 2016.

Po objavljenem pozivu bo agencija na svoji spletni strani vodila javno evidenco prejetih vlog in opravila izbor projektov na podlagi naslednjih meril, podrobneje opredeljenih v javnem pozivu:

- dovoljen obseg povečanja sredstev za podpore,
- skladnost projekta z načrtom delovanja podporne sheme,
- s strani prijavitelja ponujena cena za proizvedeno enoto elektrike,
- prijaviteljeva pridobitev dela sredstev za izvedbo projekta iz drugih virov (predvsem razpisanih evropskih sredstev).

Po opravljenem izbirnem postopku bo agencija prijaviteljem izdala sklepe, s katerimi bo potrdila oziroma zavrnila prijavljene projekte. Podatki o izbranih projektih bodo objavljeni na spletni strani agencije.

3.3.4 Podpore za elektriko, proizvedeno iz obnovljivih virov energije in v soproizvodnji z visokim izkoristkom

Proizvajalcem, ki bodo ob prijavi na javni poziv pridobili sklep o izboru projekta na javnem pozivu in bodo razpolagali z veljavno deklaracijo za proizvodno napravo, ki proizvaja elektriko iz obnovljivih virov energije oziroma v soproizvodnji z visokim izkoristkom, se bodo za to elektriko lahko dodelile podpore, če bodo izpolnjevali tudi vse druge predpisane pogoje.

O dodelitvi podpor vlagateljem, ki morajo biti lastniki ali upravljavci proizvodnih naprav, odloča agencija, ki bo v postopku dodelitve podpore preverila, ali proizvajalci izpolnjujejo vse predpisane pogoje za dodelitev podpore, in na podlagi metodologije določanja referenčnih stroškov ovrednotila vrednost podpore. Po vstopu proizvajalca v podporno shemo bo agencija v okviru nadzora sproti spremljala proizvodne in stroškovne parametre posameznega prejemnika podpore.

Agencija vodi tudi postopke morebitnih sprememb upravičenosti do podpor proizvajalcem, ki so že vključeni v podporno shemo po določbah EZ.

3.3.5 Nadzor nad imetniki deklaracij in prejemniki podpor ter nad izdajo in prenosom potrdil o izvoru

V letu 2017 namerava agencija izvesti od 400 do 450 nadzorov nad imetniki deklaracij in prejemniki podpor ter nad izdajo in nadaljnjimi transakcijami s potrdili o izvoru.

Nadzor bodo v okviru načrta nadzora izvajale pooblaščen osebe agencije, ki bodo preverjale, ali proizvodne naprave z veljavno deklaracijo obratujejo in so vzdrževane tako, da izpolnjujejo pogoje iz dodeljene deklaracije, in ali prejemnik podpore izpolnjuje vse pogoje, ki upravičujejo prejem podpore.

Če bodo pooblaščen osebe v okviru nadzora nad imetnikom deklaracije ugotovile, da proizvodna naprava ne izpolnjuje vseh zahtev iz dodeljene deklaracije (vrsta tehnologije, uporaba ustreznih virov, inštalirana moč, režim obratovanja, način priključitve, ustreznost merilnih naprav vhodnih energentov in energije na izhodu iz proizvodne naprave ipd.), bodo izrekle z zakonom predvidene ukrepe. Skrajni ukrep je odvzem deklaracije za proizvodno napravo.

Pri prejemnikih podpor bodo pooblaščen osebe agencije preverjale, ali ti v času veljavnosti odločbe o dodelitvi podpore izpolnjujejo vse pogoje za dodelitev podpore. V primeru ugotovljenih odstopanj od pogojev za dodelitev podpore oziroma v primeru neizpolnjevanja pogojev bodo pooblaščen osebe agencije ustrezno ukrepale. Pooblaščen osebe bodo nadzirale tudi ustreznost količin izdanih potrdil o izvoru za posamezno proizvodno napravo glede na dejansko količino proizvedene elektrike.

3.3.6 Napoved položaja proizvodnih naprav

Agencija vsako leto do 31. oktobra pripravi in objavi napoved položaja proizvodnih naprav na obnovljive vire energije in v soproizvodnji z visokim izkoristkom na trgu z elektriko za prihodnje leto. V napovedi agencija določi referenčno ceno elektrike, ki se uporabi v izračunu višine obratovalnih podpor tako proizvedeni elektriki, ter referenčne cene zemeljskega plina, lesne biomase, koruzne silaže in premoga, ki se uporabijo v izračunih spremenljivega dela referenčnih stroškov v sistemu podpor. Agencija bo sprotno spremljala odstopanja referenčnih cen, določenih v napovedi, z razmerami na trgu in v primeru večjih odstopanj pristojnemu ministrstvu posredovala predlog za spremembo pravil za pripravo napovedi. V primeru odstopanja referenčne cene zemeljskega plina v veljavni napovedi za več kot 10 odstotkov od referenčne cene zemeljskega plina, izračunane na podlagi podatkov na dan 30. junija, bo agencija objavila spremembo veljavne napovedi v delu, ki se nanaša na referenčno ceno zemeljskega plina v mesecu juliju.

3.3.7 Določitev višine prispevka

Agencija določi in po predhodnem soglasju vlade z aktom v Uradnem listu Republike Slovenije objavi višino prispevkov za zagotavljanje podpor za proizvodnjo elektrike, proizvedene iz obnovljivih virov energije in v soproizvodnji z visokim izkoristkom za naslednje koledarsko leto, ki jih plačujejo končni odjemalci elektrike ter fosilnih goriv in daljinske toplote.

Izračun višine prispevka na enoto energije, ki ga bo agencija izvedla skladno z določili Uredbe o načinu določanja in obračunavanja prispevkov za zagotavljanje podpor proizvodnji električne energije v soproizvodnji z visokim izkoristkom in iz obnovljivih virov energije, bo odvisen od vrednosti potrebnih letnih sredstev za zagotavljanje podpor, katerih oceno pripravi Center za podpore, in od napovedi glede stanja prevzemno-predajnih mest, ki jih morajo agenciji do 30. septembra poslati elektrooperaterji, ter od zadnjih objavljenih letnih podatkov Statističnega urada Republike Slovenije o končni porabi trdnih in tekočih fosilnih goriv, utekočinjenega naftnega in zemeljskega plina, zemeljskega plina in drugih energetskih plinov iz omrežja ter daljinske toplote.

Agencija prispevek določi na letni ravni. Če se med letom izkaže, da prihodki Centra za podpore iz naslova zaračunanih prispevkov ne zadoščajo za poravnavo obveznosti proizvajalcem iz naslova podpor, agencija določi novo vrednost prispevkov.

3.3.8 Spremljanje pravilnosti določanja in prikazovanja deležev posameznih vrst proizvodnih virov

Agencija izvaja nadzor nad pravilnostjo podatkov o sestavi proizvodnih virov, ki jih na izdanih računih objavljajo dobavitelji električne energije, in nad ustreznostjo njihovega prikazovanja. V sklopu nadzora bo agencija preverjala, če vsi dobavitelji končnim odjemalcem v Sloveniji prikazujejo sestavo proizvodnih virov v skladu z določili Akta o načinu določanja in prikazovanja deležev posameznih proizvodnih virov elektrike. Preverjala bo, kje in na kak način dobavitelji objavljajo svojo sestavo proizvodnih virov. Poleg tega bo v letu 2017 izvedla tudi nadzor nad pravilnostjo podatkov o objavljeni strukturi proizvodnih virov vsakega posameznega dobavitelja. V primeru ugotovljenih odstopanj od strukture proizvodnih virov, določene na podlagi predmetnega akta, bo agencija ukrepala v skladu z zakonskimi pooblastili.

3.4 Učinkovita raba energije

V okviru prenosa Direktive 2012/27/ES v EZ-1 agencija izvaja spremljanje in preverjanje izvedenih ukrepov učinkovite rabe, k izvedbi katerih so doprinesli zavezanci za doseganje prihrankov, ter spremljanje prihrankov energije, ki so jih dosegli zavezanci. V okviru te naloge bo agencija v letu 2017 poleg podatkov o doseženih prihrankih energije z izvedenim ukrepom dodatno zbirala še podatke o zmanjšanju izpustov CO₂ glede na prihranek končne rabe energije v okviru izvedenih ukrepov in glede na povečanje rabe obnovljivih virov energije, pri ukrepih, pri katerih bo to mogoče izračunati. Prav tako bo v letu 2017 izvedla tudi preverjanje doseženih prihrankov energije, ki so jih izkazali zavezanci. V sistem preverjanja bo vključila toliko ukrepov, da bo vsota njihovih doseženih prihrankov dosegla vsaj 5 odstotkov vseh z ukrepi doseženih prihrankov energije v letu 2016.

3.4.1 Poročanje o doseženih prihrankih in preverjanje izvedenih ukrepov za izboljšanje energetske učinkovitosti

Dobavitelji elektrike, toplote, plina ter tekočih in trdnih goriv končnim odjemalcem morajo kot zavezanci za doseganje prihrankov energije pri končnih odjemalcih agenciji do 31. marca posredovati poročilo o doseganju ciljnih prihrankov v preteklem letu. V okviru te naloge bo agencija v letu 2017 izvedla poročanje o prihrankih energije, doseženih z doprinosom zavezancev, in, kot je že navedeno, z izvedenim ukrepom zbirala še podatke o zmanjšanju izpustov CO₂ glede na izveden ukrep in povečanje rabe obnovljivih virov energije, pri ukrepih, pri katerih bo to mogoče izračunati.

Agencija bo do 30. aprila objavila dosežene prihranke energije, ki so jih v preteklem letu realizirali zavezanci, in poročilo, kjer po predstavi rezultate poročanja o doseženih prihrankih energije v letu 2016 in ovrednotila uspešnost zavezancev pri doseganju ciljev energetske učinkovitosti v zvezi z nacionalnim ciljem.

V drugi polovici leta bo ponovno izvedla preverjanje dejanske realizacije poročanih prihrankov energije pri naključno izvedenih ukrepih ter podala poročilo o stanju v zvezi s pravilnostjo in točnostjo poročanja podatkov v skupnem poročilu.

3.4.2 Opredelitev energetske učinkovitih sistemov ogrevanja

Agencija preverja energetsko učinkovitost sistemov daljinskega ogrevanja in objavi seznam tistih sistemov daljinskega ogrevanja, ki izpolnjujejo pogoje za energetsko učinkovite sisteme.

Agencija bo na podlagi podatkov iz poročil, ki jih morajo posredovati upravljavci lastniških distribucijskih sistemov in distributerji toplote, preverila, kateri od teh sistemov izpolnjujejo pogoj, da je na letni ravni zagotovljena toplota iz vsaj enega od naslednjih virov:

- vsaj 50 odstotkov toplote, proizvedene iz obnovljivih virov energije, ali
- vsaj 50 odstotkov odvečne toplote ali
- vsaj 75 odstotkov toplote iz sproizvodnje ali
- vsaj 75 odstotkov kombinacije toplote iz prvih treh alinej.

Seznam energetske učinkovitih sistemov daljinskega ogrevanja bo agencija objavila na svoji spletni strani.

3.4.3 Pogoji oprostitve energetskega pregleda za velike družbe

Za velike gospodarske družbe, opredeljene v Zakonu o gospodarskih družbah, je z EZ-1 določena obveza izvedbe energetskega pregledov. Pregledi bodo morali biti izvedeni skladno s Pravilnikom o metodologiji za izdelavo in vsebini energetskega pregleda (Uradni list RS, št. 41/16).

V letu 2017 bo agencija skladno s 354. členom EZ-1 in pravilnikom izdajala odločbe o oprostitvi dolžnosti energetskega pregleda velikim gospodarskim družbam. Odločbe bo izdajala na podlagi pravil, ki jih bo oblikovala do konca leta 2016.

Odločbo o oprostitvi izvedbe energetskega pregleda bodo lahko pridobile tiste velike gospodarske družbe, ki bodo imele uveljavljen sistem upravljanja z energijo skladno s standardom SIST EN ISO 50001 ali bodo delovale v skladu s sistemom upravljanja z okoljem na podlagi standarda SIST EN ISO 14001 ter bodo imele izveden minimalni pregled v skladu s priloženo A standarda SIST EN ISO 50002.

Obseg zahtevkov za izdajo navedenih odločb je težko napovedati, saj ne razpolagamo s seznamom velikih družb, ki bi potencialno lahko takšne odločbe pridobile. Na podlagi podatkov, ki so bili pridobljeni v okvirju projektne naloge Oblikovanje programa vodenja in spremljanja izvajanja obveznih energetskega pregledov velikih gospodarskih družb v Sloveniji ter na podlagi podatkov iz poslovnega leta 2014 ocenjujemo, da bi lahko 94 velikih družb zaprosilo za odločbo o oprostitvi, in sicer osem skladno s mednarodnim standardom SIST EN ISO 50001 ter 86 na podlagi mednarodnega standarda SIST EN ISO 14001.

3.5 Nadzor nad delovanjem trga z električno energijo in zemeljskim plinom

Agencija ima številne pristojnosti v zvezi z zagotavljanjem celovitosti, preglednosti in konkurenčnosti energetskih trgov. Predpisi EU širijo naloge neodvisnega regulativnega organa tudi na tržno področje energetike, tako da te niso več omejene le na regulirane dejavnosti (javne službe) kot doslej. Obseg nalog v zvezi s spremljanjem konkurenčnosti in preglednosti trga električne energije in zemeljskega plina je tako povečan, agencija pa je postala tudi organ, pristojen za nadzor nad kršitvami po neposredno uporabnih predpisih EU, na primer po Uredbi o celovitosti in preglednosti veleprodajnega energetskega trga (uredba REMIT). V zvezi s temi nalogami je agencija dobila številna nova pooblastila za ukrepanje na trgu. Agencija na podlagi stalnega monitoringa trga, raziskav trga in izvajanja ukrepov zagotavlja celovitost, preglednost in konkurenčnost trgov električne energije in zemeljskega plina ter pri izvajanju svojih pristojnosti sodeluje z drugimi regulatornimi organi, npr. z Agencijo za varstvo konkurence, Agencijo za trg vrednostnih papirjev, s Tržnim inšpektoratom RS, Finančno upravo Republike Slovenije in drugimi. Prav tako sodeluje s sektorskimi regulatorji v regiji in EU ter z ACER.

V letu 2017 bo agencija izvajala aktivnosti s ciljem nadgraditi stalni monitoring energetskih trgov na raven, ki bo zagotavljala ustrezne informacije o delovanju trgov, stopnji konkurenčnosti in preglednosti ter potrebnih ukrepov agencije. Ob tem bo izvajala stalni monitoring ter nadzor nad zakonitostjo na področjih, kjer je učinkovito spremljanje trgov že vzpostavljeno. Za ta namen bo v svoje procese postopoma uvajala namenska programska orodja za odkrivanje zlorab in manipulacij na trgu z energijo v skladu z uredbo REMIT.

3.5.1 Izvajanje monitoringa energetskih trgov

3.5.1.1 Implementacija, uvajanje in izvajanje stalnega monitoringa energetskih trgov

Agencija bo izvajala monitoring delovanja trga, ki ga lahko razdelimo na monitoring na zahtevo in stalno spremljanje trga. Agencija je na podlagi EZ-1 nadgradila metodologijo, postopoma uvajala spremljanje kazalnikov na podlagi nove metodologije in s tem izvajala učinkovit monitoring energetskih trgov. Monitoring trga temelji na analitiki, zato so kakovost in ažurnost podatkov ključni za učinkovito delo agencije. Agencija bo sistemsko zagotavljala ustrezno raven validacije in informacijske varnosti podatkov, ki jih na zahtevo pridobiva od tržnih udeležencev. Nabor podatkov, ki so potrebni za spremljanje kazalnikov o delovanju trgov, bo ustrezno razširjen (postopoma, da ne povzročimo prevelikih administrativnih bremen pri zavezancih za poročanje) oziroma bo optimiziran.

Naloge na področju stalnega monitoringa trga bodo v letu 2017 z vidika uporabe novih metodologij monitoringa obsegale fazo implementacije in fazo izvajanja.

Stalni monitoring trga

Področje trga	Električna energija	Zemeljski plin
Faza implementacije	2015–2017	2016–2018
Faza izvajanja	2016–	2017–

Faza implementacije obsega:

1. določitev zadevnih trgov (maloprodaja, veleprodaja, proizvodnja in drugi), na katerih izvajamo stalni monitoring;
2. razvoj metodologije monitoringa trgov, ki obsega tudi določitev kazalnikov za izvajanje monitoringa trga za posamezni zadevni trg, vključno z vsemi potrebnimi informacijami za pridobivanje vhodnih podatkov, izračun kazalnikov ter določitev ustreznih prikazov kazalnikov, specifikacijo alarmov, ki jih proži poslovna inteligenca informacijske rešitve za spremljanje trgov, itd.;
3. implementacijo in uvajanje informacijskega sistema za stalni monitoring izven domene trgov REMIT, ki zajema vse vidike: pogoji za delovanje trga, struktura trga, učinki (konkurenčnost, preglednost, pestrost ponudbe itd.), zadovoljstvo uporabnikov;
4. implementacija in uvajanje informacijskega sistema za odkrivanje kršitev uredbe REMIT, ki je osredinjena na vidike celovitosti.

Faza izvajanja obsega:

1. zajem, shranjevanje, validacijo in analitiko podatkov o delovanju trga z uporabo IKT-sistema na podlagi metodologije za spremljanje trga;
2. izvajanje začetne analize na podlagi prijave, samodejnega systemskega alarma ali izsledkov ad hoc analiz;
3. proženje raziskav trga na podlagi ugotovljene ovire na trgu;
4. proženje preiskav primerov manipulacij in zlorab na veleprodajnem trgu na podlagi utemeljenega suma;
5. informiranje internih in zunanjih uporabnikov o izsledkih stalnega monitoringa trga (poročila).

Naloge na področju uvedbe monitoringa na zahtevo zajemajo vse zgoraj navedene aktivnosti razen implementacije informacijske podpore.

Na področju trga z električno energijo se bodo nadaljevale določene aktivnosti implementacije stalnega monitoringa na podlagi že opredeljenega nabora kazalnikov. Na področju trga z zemeljskim plinom bo agencija v letu 2017 implementirala metodologijo stalnega monitoringa trga, ki temelji na naboru kazalnikov iz že izdelane študije. Za opredeljen nabor kazalnikov na področju zemeljskega plina bo treba zagotoviti dostope do podatkov ter določiti parametre procesnega sloja (proženje alarmov itd.).

V okviru aktivnosti na področju uredbe REMIT stalni monitoring na ravni EU izvaja ACER, agencija pa bo vzpostavila izvajanje stalnega monitoringa na nacionalni ravni na podlagi podatkov, do katerih si je zagotovila dostop po uspešno opravljeni presoji ACER (RISIG, 2016). Agencija bo v letu 2017 postopoma vzpostavljala pogoje za izvajanje monitoringa trga skladno z uredbo REMIT in s spremenjeno strategijo (glej 3.5.1.2).

O izvajanju monitoringa trga agencija sestavi poročilo, ki obsega oceno stopnje preglednosti in konkurenčnosti na trgu elektrike in zemeljskega plina. Vsebina poročila je sestavni del letnega poročila o stanju na področju energetike. Poleg letnega poročila bo agencija objavila še dodatna vmesna poročila o stanju na zadevnih trgih v okviru spletnega portala za spremljanje trgov.

3.5.1.2 Zagotavljanje sistema za avtomatizirano identifikacijo tržnih manipulacij in zlorab trga

Za potrebe ugotavljanja manipulacij in zlorab na veleprodajnih trgih kakor tudi preiskav tržnih manipulacij in zlorab trga na podlagi uredbe REMIT je treba uvesti namensko informacijsko rešitev, ki mora biti hkrati prilagojena potrebam v Sloveniji.

Ker se je v sodelovanju z ACER v letu 2016 izkazalo, da nabava in prilagoditev komercialne licence namenskega programskega orodja za zdaj še niso smiselni (tako ACER kakor tudi nekateri drugi nacionalni regulatorji imajo pri vzpostavitvi sistema precej težav in rešitve še niso dovolj domišljene, poleg tega ACER razrešuje problematiko kakovosti podatkov, zaradi

katerih uporaba funkcij orodij ni izvedljiva v predvidenem obsegu), bo agencija do leta 2019 komercialni sistem nadomeščala z lastno informacijsko rešitvijo. To rešitev uporablja na področju monitoringa trga izven področja, ki je zajeto v REMIT, in jo bo postopoma implementirala v programske module za ugotavljanje določenih zlorab in manipulacij na slovenskem veleprodajnem trgu. Implementacija bo usmerjena na tiste primere manipulacij in zlorab, ki so najbolj verjetni glede na posebnosti slovenskega veleprodajnega trga.

Ker ACER načrtuje pripravo in izvedbo tenderja za nabavo komercialnega sistema za odkrivanje zlorab in manipulacij skupaj z nacionalnimi regulatorji za obdobje od 2019 naprej, se bo agencija pridružila skupini, ki bo začela pripravljati skupni evropski razpis za omenjeni sistem. Aktivnosti se bodo začele v zadnjem četrtletju leta 2016 in nadaljevale v letu 2017, ko bo tender tudi objavljen.

3.5.1.3 Preiskave primerov kršitev uredbe REMIT

Agencija bo v letu 2017 izvajala preiskave primerov kršitev uredbe REMIT na podlagi morebitnih prijav ACER oziroma po potrebi sodelovala v preiskavah, ki jih bodo vodili drugi nacionalni regulatorji. Preiskave bo izvajala ob upoštevanju dobre prakse v tesnem sodelovanju z ACER in tudi nacionalnimi regulatornimi organi (AVK, ATVP), ki lahko vključuje tudi sodelovanje tujih sektorskih regulatornih organov (regijsko sodelovanje). Za izgradnjo ustreznih kompetenc bo agencija dejavno sodelovala v delovnih telesih ACER in CEER ter odgovorne osebe ciljno izobraževala.

3.5.2 Zagotavljanje, spodbujanje in olajševanje razvoja trga z energijo

3.5.2.1 Izvajanje posvetovalnega procesa AREDOP

Agencija bo nadaljevala s posvetovalnim procesom Aktivno reguliranje energetskih dejavnosti in omrežij prihodnosti (AREDOP) s ciljem postopne posodobitve metodologije reguliranja. Agencija bo tudi na podlagi rezultatov posvetovanj postopoma določala cilje reguliranja, ki jih želi doseči v obdobju do leta 2020. V ta namen bo nadgrajevala metodologijo reguliranja tako, da bodo zagotovljeni stabilni pogoji za potrebna vlaganja v infrastrukturo v naslednjih regulativnih okvirih. Z novimi pristopi bo poskušala spodbujati podjetja k večji učinkovitosti in inovativnosti. Novi pristop k reguliranju pa je potreben tudi zaradi vse večjega obsega novih investicij (na primer uvajanje naprednega sistema merjenja) in zaradi nujnosti vzpostavitve pametnejših elektroenergetskih omrežij.

Agencija bo v letu 2017 izvedla posvetovalni proces na področju prilagajanja odjema in uvajanja dinamičnih tarif ter kibernetске varnosti v pametnih omrežjih.

3.5.2.2 Učinkovita izmenjava podatkov na trgu z energijo

Agencija mora prispevati k usklajevanju postopkov izmenjave podatkov za najpomembnejše tržne procese na regionalni ravni. Eden temeljnih pogojev za usklajevanje na regionalni ravni je uporaba razpoložljivih odprtih standardov v procesih na maloprodajnem in veleprodajnem trgu na nacionalni ravni. Tako se posredno zmanjšujejo odstopanja na regionalni ravni oziroma se krepi pozicija v postopkih usklajevanja z drugimi državami članicami, obenem pa se odpravljajo ovire za vstop na trg novim udeležencem.

Procesi izmenjave podatkov na energetskem trgu (na primer pri menjavi dobavitelja, izmenjavi merilnih podatkov in obračunu odstopanj), razvoj novih energetskih storitev (na primer prilagajanje odjema) ter uvajanje novih tehnologij (na primer elektromobilnost)

zahtevajo uporabo razpoložljivih odprtih standardov na področju modelov izmenjave podatkov in identifikacije podatkovnih entitet, ki nastopajo v izmenjavi podatkov.

Agencija bo zato še naprej dejavno sodelovala v Sekciji za izmenjavo podatkov na energetskem trgu (IPET) pri Energetski zbornici Slovenije s ciljem izmenjave izkušenj in dobrih praks pri uvajanju projektov učinkovite izmenjave podatkov na trgu z elektriko in plinom ter v organizaciji ebIX (European forum for Energy Business Information Exchange), ki skrbi za harmonizacijo in standardizacijo procesov elektronske izmenjave podatkov na trgih EU.

3.5.2.3 Spremljanje in spodbujanje uvajanja novih tehnologij in storitev

Če želimo obvladovati uvajanje novih tehnologij v elektroenergetski sistem (EES) z vidika regulatorja, je treba vzdrževati nenehen stik z novimi tehnologijami. Zato bo agencija aktivno spremljala razvoj na teh področjih ter gradila svojo kompetenco z ustreznim izobraževanjem.

Agencija bo izvajala metodologijo spodbujanja investicij v pametna omrežja v regulativnem okviru 2016–2018. V letu 2017 bo v okviru odstopanj od regulativnega okvira ocenjevala prijavljene investicije za dodatne finančne spodbude po veljavnem omrežninskem aktu. Spremljala bo tudi izvajanje pilotnih projektov na področju pametnih omrežij, ki so se v letu 2016 kvalificirali za uporabo pilotne dinamične tarife. Agencija bo izvedla študijo izvedljivosti uvajanja »output-based« reguliranja na področju investicij v pametna omrežja. Cilj analize je določitev nabora merljivih parametrov, na katerih bi lahko temeljilo reguliranje investicij v pametna omrežja v regulativnem okviru 2019-2021.

Napredni sistem merjenja (Advanced Metering Infrastructure – v nadaljevanju AMI) z vidika tretjega svežnja direktiv sicer ni pogoj za pametna omrežja, vendar je v smislu funkcije eden izmed sestavnih gradnikov. Organizirano uvajanje naprednega sistema merjenja lahko bistveno pospeši uvajanje pametnih omrežij in razvoj novih energetskih storitev (na primer prilagajanje odjema). Agencija bo na podlagi izvedene študije stroškov in koristi pri uvajanju AMI, vladne uredbe o uvajanju AMI, načrta uvajanja AMI ter zahtev SONDO spremljala izvajanje projekta organiziranega uvajanja AMI v Sloveniji ter izvajala reguliranje s ciljem zagotavljanje čim večjo učinkovitost tovrstnih vlaganj (spodbude pri nabavi pametnih števecov). Agencija bo sodelovala z delovnimi skupinami Evropske komisije pri pripravi smernic EU za uvajanje AMI po načelu BAT (Best Available Technology).

Z uvajanjem pametnih omrežij imajo sektorski regulatorji v EU usmerjevalno vlogo na področju zagotavljanja kibernetske varnosti v elektroenergetskih sistemih. Agencija bo tudi v letu 2017 sodelovala z DG ENER (Directorate-General for Energy), ENISA (European Union Agency for Network and Information Security) in CEER. Aktivnosti vključujejo oceno stanja kibernetske varnosti v elektroenergetskih sistemih, pripravo smernic na ravni EU in nacionalni ravni ter oceno vplivov zahtev za zagotavljanje kibernetske varnosti na investicijske načrte reguliranih podjetij.

Agencija bo spremljala razvoj na področju novih energetskih storitev na trgu z elektriko in plinom. Te nove storitve bodo v povezavi z novimi tehnologijami (pametna omrežja, napredni sistemi merjenja) vplivale na ključne procese delovanja trga, tarifne sisteme in pravila o delovanju trga. Zato bo agencija izvajala aktivnosti za vzpostavitev pogojev za neoviran razvoj trga novih energetskih storitev. Implementacija direktiv EU 2009/72/EC in 2012/27/EU z EZ-1 zagotavlja podlago in pogoje za to, da regulatorni organi, zakonodajalec, sistemski operaterji in drugi izvajalci energetskih dejavnosti upoštevajo možnost spodbujanja aktivnejše udeležbe odjemalcev na trgu. Dinamično tarifiranje je tesno povezano z izvajanjem storitev prilagajanja odjema (DSM) tako na tržnem kot tudi reguliranem delu ter z vzpostavitvijo naprednega sistema merjenja (AMI). Ukrepi prilagajanja odjema so lahko usmerjeni tudi na optimizacijo obratovanja, kjer v elektroenergetskih sistemih še obstajajo znatne rezerve. Agencija bo na podlagi izvedbene

spodbude, ki je uvedena v metodologijo za regulativni okvir za obdobje 2016–2018, spremljala pilotne projekte na tem področju in analizirala možnosti uvajanja takih mehanizmov v sistemsko omrežninsko tarifo.

Agencija bo na podlagi svojih smernic, ki jih objavlja v sklopu posvetovalnega procesa AREDOP, spremljala in skušala usmerjati razvoj elektromobilnosti. Posebno pozornost bo namenila spremljanju razvoja polnilne infrastrukture hitrih polnilnic, za katero je v letu 2016 uvedla posebno omrežninsko tarifo.

3.6 Nadzor nad zakonitostjo dela izvajalcev energetske dejavnosti

Agencija nadzira izvajanje določb EZ-1 s področja trga z elektriko in zemeljskim plinom ter na njegovi podlagi izdanih predpisov in splošnih aktov, razen v primerih, ki spadajo v pristojnost posameznih pristojnih inšpekcij. Agencija nadzira tudi izvajanje določb uredb Evropske unije s področja notranjega trga z elektriko in zemeljskim plinom. Agencija odloča o prekrških za kršitve EZ-1 in na njegovi podlagi izdanih predpisov kot prekrškovni organ v skladu z zakonom, ki ureja prekrške.

Agencija izvaja nadzor po uradni dolžnosti pa tudi na podlagi prejetih prijav, pritožb, sporočil in drugih vlog tretjih oseb v zadevah iz svoje pristojnosti.

Tudi v letu 2017 agencija načrtuje postopke nadzora, ki jih bo uvedla po uradni dolžnosti, torej ne glede na prijavo. Področja, ki jih bo agencija v letu 2017 podrobno pregledala, so naslednja:

- nadzor pogodb o dobavi in splošnih pogodbenih pogojev, ki jih dobavitelji zemeljskega plina sklepajo z gospodinjskimi in malimi poslovnimi odjemalci (172. člen EZ-1);
- nadzor nad zagotavljanjem brezplačne menjave dobavitelja (40. člen EZ-1);
- pravna ureditev razmerij med distribucijskim operaterjem oziroma operaterji distribucijskih sistemov in lastniki distribucijskih sistemov (82. člen in 219. člen EZ-1);
- nadzor nad izvajanjem zasilne oskrbe (44. člen EZ-1);
- nadzor nad zaračunavanjem stroškov priključevanja in cen za ostale storitve (270. in 257. člen EZ-1);
- prekoračitve odjema električne energije iz omrežja (151. člen EZ-1);
- nadzor nad operaterji zaprtih distribucijskih sistemov (drugi odstavek 92. člena in drugi odstavek 229. člena EZ-1).

Posebej je treba poudariti pomen področja certificiranja operaterjev prenosnih sistemov elektrike in zemeljskega plina, kjer agencija ves čas preverja, ali so pogoji za izvajanje dejavnosti, kot jih določajo evropski predpisi in EZ-1, izpolnjeni. Na področju zemeljskega plina pa agencija presoja in daje soglasja tudi k vsem komercialnim, finančnim ali drugim sporazumom med operaterjem prenosnega sistema in vertikalno integriranim podjetjem.

3.7 Varstvo pravic odjemalcev

Agencija skrbi za varstvo pravic odjemalcev z:

- zagotavljanjem ustrezne obveščenosti odjemalcev o njihovih pravicah, povezanih z dostopom do sistema ter dobavo elektrike in zemeljskega plina,
- odločanjem v sporih med uporabniki sistema in operaterji teh sistemov,
- odločanjem o pritožbah uporabnikov sistema zoper soglasja za priključitev, ki jih izdajajo operaterji teh sistemov, in
- nadzorom nad zakonitostjo dela izvajalcev energetske dejavnosti.

3.7.1 Skupna kontaktna točka

Agencija bo tudi v letu 2017 skrbela, da bodo odjemalcem v skupni kontaktni točki ves čas zagotovljene časovno aktualne in verodostojne informacije o:

- načinih obravnave pritožb v primeru spora z dobaviteljem ali distribucijskim operaterjem;
- veljavnih tarifah omrežnine in do splošnoveljavnih pogojev v zvezi z uporabo omrežja;
- primerjavi veljavnih rednih cenikov ponudnikov elektrike oziroma zemeljskega plina za gospodinjstva in male poslovne odjemalce, brez primerjave akcijskih ali paketnih cenikov;
- načinu pridobitve podatkov o njihovi porabi;
- pravicah do zasilne oskrbe ali nujne oskrbe;
- kakovosti napetosti, zanesljivosti oskrbe in komercialni kakovosti, ki jih je dolžan zagotavljati elektrooperater, oziroma o pravici do oskrbe z zemeljskim plinom določene kakovosti po razumni ceni v skladu z veljavnimi predpisi in splošnimi akti;
- pravici do menjave dobavitelja.

3.7.2 Reševanje sporov

Agencija je pristojna za odločanje v sporih iz razmerij med uporabniki sistema elektrike oziroma uporabniki sistema zemeljskega plina in operaterji oziroma operaterjem trga z elektriko:

- o dostopu do sistema,
- v zvezi z obračunanim zneskom za uporabo sistema,
- v zvezi s kršitvami sistemskih obratovalnih navodil,
- v zvezi z ugotovljenimi odstopanji in zneski za pokrivanje stroškov izravnave odstopanj ter v zvezi s kršitvami splošnih aktov, ki urejajo odstopanja in njihovo izravnavo,
- v drugih primerih, za katere tako določa EZ-1.

Agencija bo tudi v letu 2017 ažurno, strokovno in v zakonskih rokih odločala o pravicah vlagateljev zahtev za odločanje v sporih, ki so v njeni pristojnosti. Število prejetih vlog se iz leta v leto povečuje.

3.7.3 Odločanje o pritožbah uporabnikov zoper soglasja za priključitev

Agencija odloča tudi o pritožbah o izdaji ali zavrnitvi soglasij za priključitev na omrežje elektrike ali zemeljskega plina. V povezavi z zavrnitvijo soglasij za priključitev je agencija z EZ-1 dobila tudi zelo zahtevno nalogo, saj bo v primeru nesoglasja med operaterjem in uporabnikom morala, kadar bo to utemeljeno, določiti tudi pogoje za povečanje zmogljivosti.

Pritožb zoper izdana soglasja za priključitev je iz leta v leto več. Agencija bo tudi v letu 2017 ažurno, strokovno in v zakonskih rokih odločala o utemeljenosti vloženih pritožb, ki so v njeni pristojnosti.

3.8 Mednarodne dejavnosti agencije

3.8.1 Mednarodne obveznosti po zakonodaji EU

Vizija konkurenčnega, varnega in trajnostnega energetskega trga, ki prinaša cenovno dostopno in zanesljivo oskrbo z energijo za vse odjemalce, zahteva sodelovanje in prinaša obveznosti na mednarodni ravni. Agencija sodeluje v organizacijah evropskih regulatorjev, ki razvijajo celovit regulativni okvir za čezmejno trgovanje, konkurenco in naložbe.

Agencija se kot članica evropske Agencije za sodelovanje energetskih regulatorjev (ACER – Agency for the Cooperation of Energy Regulators) redno udeležuje zasedanj odborov, sodeluje pa tudi v delovnih skupinah. Mednarodno sodelovanje z regulatorji je povezano z nalogami za dokončno vzpostavitev skupnega notranjega energetskega trga. Te naloge so v glavnem povezane s pripravo okvirnih smernic (v okviru delovnih skupin ACER) in pravil delovanja energetskih omrežij, ki jih nato na podlagi smernic pripravljata združeni sistemskih operaterjev prenosnih omrežij za električno energijo in plin. Povečeval se bo tudi obseg sodelovanja ACER in nacionalnih regulatorjev na področju izvajanja zahtev uredbe REMIT, saj že poteka obvezno poročanje o transakcijah, sprejetih na organiziranih mestih trgovanja.

Agencija sodeluje z Evropsko komisijo na področju razvoja notranjega energetskega trga, kadar te zadeve potekajo v postopkih z regulatorji. Za vzpostavitev energetske unije je v načrtu dosledno izvrševanje veljavne energetske zakonodaje, predvideni so tudi dodatni zakonodajni predlogi Evropske komisije, katerih osnutki naj bi bili objavljeni že konec leta 2016 (t. i. četrti paket). Pogoj za dokončno oblikovanje energetskega trga, vključitev energije iz obnovljivih virov in zanesljivost oskrbe je razvita in ustrezna infrastruktura, zato bo tudi v letu 2017 sodelovanje povezano s pripravo seznamov projektov skupnega interesa, oblikovanjem metodologij in ocenjevanjem teh investicij.

Agencija je tudi članica Sveta evropskih energetskih regulatorjev (CEER – Council of European Energy Regulators), ki deluje kot osrednja točka za izmenjavo informacij in dobrih praks med regulatorji. V letu 2017 bo agencija nadaljevala s sodelovanjem na zasedanjih skupščine in upravnega odbora CEER ter se udeleževala tudi sestankov delovnih skupin. Sodelovanje poteka v obliki odzivov na dokumente ter priprave predlogov, stališč, ugotovitev, priporočil in posredovanjem teh stališč CEER. Delovne skupine CEER dopolnjujejo delo ACER.

Agencija mora ACER in Evropski komisiji poročati o stanju na trgu v večjem obsegu kot prejšnja leta. Na podlagi poročil in dodatnih zbranih podatkov ACER vsako leto ugotavlja stanje na trgu in oblikuje poročila, priporočila in druge dokumente. Velik je tudi obseg poročanja prek tematskih vprašalnikov, ki jih za posamezna področja delovanja trga potrebujejo Evropska komisija, CEER, ACER ali druge evropske ustanove.

3.8.1.1 Regionalne pobude za vzpostavitev delovanja enotnega trga EU

Slovenija je del naslednjih regionalnih trgov:

- za električno energijo: Srednja vzhodna Evropa (CEE), Srednja južna Evropa (CSE) in Energetska skupnost JV Evrope;
- za zemeljski plin: Južna jugovzhodna Evropa (SSE) in Energetska skupnost jugovzhodne Evrope.

ACER koordinira delo regionalnih pobud ter nadzira vzpostavitev regionalnih in čezmejnih projektov, ki se razvijajo v tem okviru. Regionalni trgi so nastali kot posledica pobud Evropske komisije in regulatorjev, da se postopoma doseže cilj enotnega trga EU. Skupaj z ACER si bodo regulatorji v letu 2017 prizadevali za čim hitrejšo implementiranje omrežnih pravil.

3.8.2 Druge mednarodne obveznosti

3.8.2.1 Energetska skupnost

Energetska skupnost (Energy Community) združuje države jugovzhodne Evrope in nekatere sosednje države, ki so članice EU. Namen njenega delovanja je, v sodelovanju z Evropsko komisijo, uvedba in delovanje energetskega trga po enakih pravilih, kot veljajo v EU. Agencija bo zaradi pomembnega vpliva, ki ga ima dogajanje v teh državah na razmere v Sloveniji, nadaljevala sodelovanje v Energetski skupnosti, predvsem v forumih energetske skupnosti za električno energijo in za zemeljski plin. Plinski forum energetske skupnosti poteka vsako leto v Sloveniji, agencija je soorganizatorica foruma.

3.8.2.2 Druge oblike mednarodnega sodelovanja

Agencija je članica Mednarodnega združenja izdajatelja certifikatov za energijo iz obnovljivih virov (AIB – Association of Issuing Bodies). Sodeluje pri sprejemanju pravil in skrbi za sodelovanje Slovenije v harmoniziranem in računalniško podprtem sistemu za mednarodno trgovanje s certifikati za okolju prijazno energijo (EECS – European Energy Certificate System).

Agencija dejavno sodeluje tudi v združenju ebIX (Energy Business Information eXchange), ki je mednarodna organizacija za standardizacijo izmenjave podatkov na energetskih trgih.

3.9 Druge dejavnosti in storitve

Zaradi obsega nalog agencije tako na nacionalni (EZ-1) kot tudi na mednarodni ravni (REMIT) je močno povečan obseg dela pri uvajanju informacijsko-komunikacijskih tehnologij (v nadaljevanju IKT), ki združuje informacijski, poslovni in tehnološki vidik.

Izvajale se bodo tudi vse potrebne podporne dejavnosti, ki v obliki skupnih dejavnosti pomenijo podporo organom agencije – direktorici in svetu agencije, sektorjem in vsem zaposlenim agencije za učinkovito izvajanje nalog.

3.9.1 Zagotavljanje storitev IKT

Razvoj in vzdrževanje IKT storitev agencije temelji na zahtevah internega poslovnega okolja agencije, na zahtevah izmenjave podatkov z zavezanci za poročanje, vodenju registrov in skupne kontaktne točke. Osrednjo vlogo ima učinkovito prilagajanje informacijskih rešitev poslovnim potrebam in uporabnikom. Razvoj IKT agencije je usmerjen v zblíževanje vseh novih pristopov za doseganje najbolj učinkovitih informacijskih rešitev.

3.9.1.1 Zagotavljanje strategije za doseganje ciljev IKT

Strategija informatike je soodvisna s poslovno strategijo, ki določa strateške usmeritve organizacije in je tesno povezana z drugimi ključnimi dejavniki (kadri itd.). Zajemati mora strategijo obvladovanja procesov, strategijo storitev in tudi strategijo razvoja infrastrukture. Opozarja na možnosti in nevarnosti, ki se v okviru informacijskega sistema pojavljajo pri poslovanju organizacije, in je usmerjena v najučinkovitejšo uporabo informacijske tehnologije v korist uspešnega poslovanja celotne organizacije. Agencija na podlagi novih nalog, ciljev in strategij prehaja v prelomno razvojno fazo na področju IKT: obvladovanje velikih količin podatkov, zagotavljanje najvišje stopnje zaupnosti in varnosti podatkov, uvajanje rešitev, ki temeljijo na različnih informacijskih tehnologijah, integracija sistemov itd. Cilji in strategije agencije so posodobljeni, nekatere nove naloge agencije (uredba

REMIT) pa zahtevajo uvajanje arhitektur in tehnologij, ki zagotavljajo najvišjo stopnjo informacijske varnosti. Zato bo izdelan nov strateški načrt informatike, ki bo usklajen s strateškim načrtom poslovanja, kar je pogoj za uspešno poslovanje.

3.9.1.2 Uvajanje učinkovitih storitev IKT

Agencija skrbi za celovito uvajanje optimalnih storitev IKT in izvajanje dobre prakse njihovega upravljanja s ciljem zagotavljati učinkovito delovanje agencije. V ta namen bo agencija tudi v letu 2017 izvajala sledeče naloge:

- nadaljnja konsolidacija podatkovnih baz in registrov ter uvajanje poslovne inteligence za analitiko podatkov,
- koordinacija projektov razvoja kompleksnih rešitev IT, ki jih izvajajo zunanji izvajalci,
- razvoj rešitev IKT na področju monitoringa trga in reguliranja tržnih udeležencev,
- optimizacija in nadgradnja orodij za sodelovanje ter razvoj aplikacij za podporo vodenju,
- vzdrževanje in razvoj rešitev IKT agencije,
- izvajanje pomoči uporabnikom storitev IKT,
- zagotavljanje neprekinjenega delovanja in razpoložljivosti infrastrukture IKT,
- zagotavljanje politike informacijske varnosti.

3.9.1.3 Ključni informacijski projekti

Predstavljamo ključne projekte, s katerimi bo agencija zagotavljala ustrezno učinkovitost svojega poslovanja ter storitve IT svojim uporabnikom skladno z zakonodajo.

3.9.1.3.1 Nadaljnji razvoj sistema za stalni monitoring trga

Jedro programske opreme, ki omogoča ustrezno transformacijo podatkov v obliko, primerno za sistemsko avtomatizirano analitiko (interaktivni prikaz rezultatov analiz, kot npr. kazalniki delovanja trga, v tabelarični ali grafični obliki) kakor tudi za učinkovito ad hoc analiziranje podatkov, je treba nadgraditi še s podpornimi funkcijami, ki zagotovijo maksimalno učinkovitost upravljanja migracij podatkov v podatkovno skladišče in analizo napak pri prenosu podatkov.

Potekalo bo postopno vključevanje podatkovnih modelov v sistem poslovne inteligence (BI) ter implementacija standardiziranih poročil na platformi Sharepoint.

Izvedena bo tudi nadgradnja aplikacije za konsolidacijo podatkov na področju integracije z AJPES ter s prenovljenimi internimi moduli informacijskega sistema, razširjen bo model vlog.

3.9.1.3.2 Prenova sistema za spremljanje kakovosti oskrbe

Poročanje o kakovosti oskrbe bo z letom 2018 potekalo z uporabo novega sistema za poročanje, ki predstavlja enega izmed gradnikov informacijskega sistema za spremljanje trgov. Zaradi analitike, ki temelji na trendih (zgodovinski podatki), bo treba izvesti integracijo podatkovnih slojev novega in starega sistema ter v novi sistem za monitoring trga vključiti ključne funkcionalnosti obstoječega sistema (avtomatizirana izdelava letnih poročil, analitika, izračun faktorja Q za regulacijo s kakovostjo oskrbe itd.), ki bodo še naprej na voljo zavezancem za poročanje.

3.9.1.3.3 Sistem za ugotavljanje tržnih manipulacij in zlorab po uredbi REMIT

Agencija bo predvidoma do leta 2019 uporabljala lastne rešitve IT za odkrivanje zlorab in manipulacij na veleprodajnih trgih skladno z uredbo REMIT, ki temeljijo na platformi za poslovno inteligenco. Izvedena bo implementacija analitičnih modulov za kontinuirano

odkrivanje zlorab in manipulacij na veleprodajnih trgih (na ravni transakcij) na podlagi podatkov, pridobljenih iz sistema ARIS pri ACER, ki bodo integrirani v sistem poslovne analitike. Moduli bodo izvajali procesiranje podatkov, proženje alarmov in vizualizacijo analiz.

3.9.1.3.4 Prenova dokumentnega sistema

Dokumentni sistem agencije je treba prenoviti zaradi tehnološke zastarelosti (Sharepoint 2007) ter s ciljem izboljšanja zmogljivosti in uporabnosti sistema, kar bo zagotovilo večjo produktivnost uporabnikov. V letu 2017 bo izvedena b optimizacija obstoječih modelov procesov upravljanja z dokumentacijo (dohodna/odhodna pošta, interni dokumenti) na podlagi izhodišč študije izvedljivosti, katere realizacija je načrtovana v letu 2018. Če bo študija izvedljivosti priporočala prehod na komercialno rešitev, bo v letu 2017 potekala presoja posameznih produktov.

3.9.1.3.5 Prenova primerjalnih storitev ponudb na maloprodajnem trgu za manjše odjemalce (skupna kontaktna točka)

Zaradi tehnološke zastarelosti spletnih aplikacij, ki zagotavljajo storitve primerjave (predvsem predstavitveni sloj, aplikacija je bila uvedena v produkcijo spomladi leta 2007) bo na platformi Liferay implementirana nova aplikacija, ki bo zagotavljala osnovni nabor funkcionalnosti skladno z EZ-1.

3.9.1.3.6 Spletni portali

Agencija bo nadaljevala s postopno izgradnjo podatkovnih spletnih portalov na obstoječi platformi Liferay. Na portalih bo kontinuirano zagotavljala analitična poročila, ki predstavljajo dodano vrednost za udeležence na trgu z električno energijo ter druge koristne informacije, strukturirano po posameznih področjih (monitoring trga, raven kakovosti storitev GJS, REMIT, OVE/SPTE, URE itd.).

3.9.1.3.7 Informacijska varnosti IKT in zagotavljanje neprekinjenosti poslovanja

Agencija bo nadaljevala z dejavnostmi na področju zagotavljanja ustrezne ravni informacijske varnosti. V letu 2017 so predvidene predvsem naslednje dejavnosti:

- nadaljnja implementacija infrastrukture IT za izvajanje uredbe REMIT skladno zahtevami ACER,
- implementacija mehanizmov za podporo novi varnostni politiki agencije izven domene uredbe REMIT,
- izvedba vdornega testiranja na sistemu za poročanje in spletni strani agencije,
- načrtovanje in implementacija kolokacije za zagotovitev ustrezne ravni neprekinjenosti poslovanja na podlagi priporočil revizije IKT iz leta 2016.

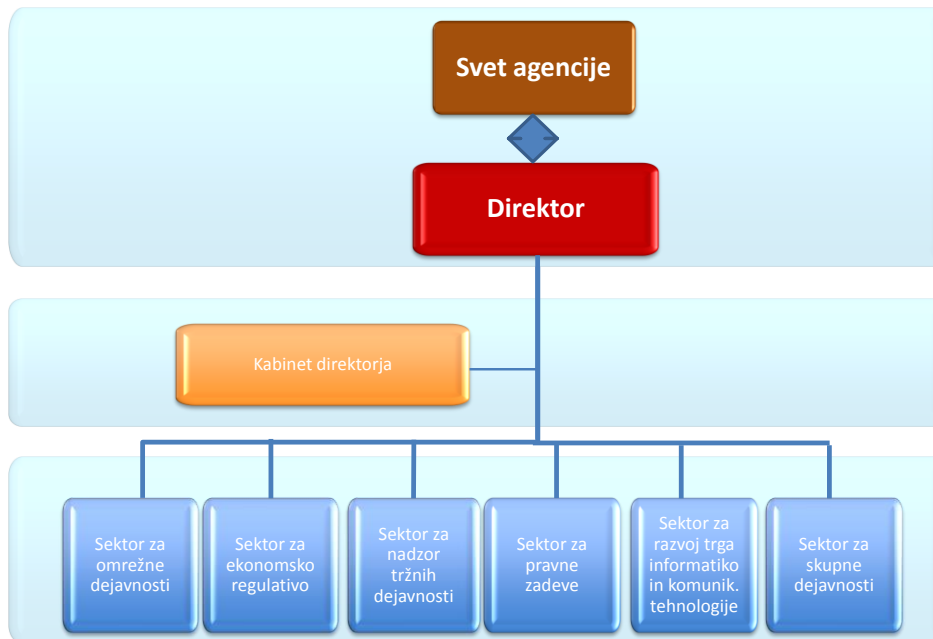
3.9.2 Skupne dejavnosti – notranje storitve

Za potrebe delovanja agencije, njenih dejavnosti in izvajanja nalog se izvajajo tudi vse potrebne notranje podporne dejavnosti, ki pomenijo predvsem administrativno-tehnično podporo. Gre za področja odnosov z javnostmi, pravnih in kadrovskih zadev agencije, finančno-računovodske službe, administracije (tajništvo, glavna pisarna, sprejemnica) in tehničnih služb (računalniško omrežje, infrastruktura in vzdrževanje). Obseg dela se je zaradi povečanega obsega zakonsko določenih nalog agencije, večjega obsega dela na posameznih vsebinskih področjih ter večjega števila zaposlenih povečal tudi na vseh navedenih področjih.

4 KADROVSKI NAČRT ZA LETO 2017

4.1 Organizacija in kadrovska struktura

Delovanje agencije in notranja organizacija temeljijo na multidisciplinarnosti, sektorska organiziranost je prilagojena obsegu nalog, ki jih agenciji nalaga zakonodaja. Organizacijska shema je prikazana na sliki 1.

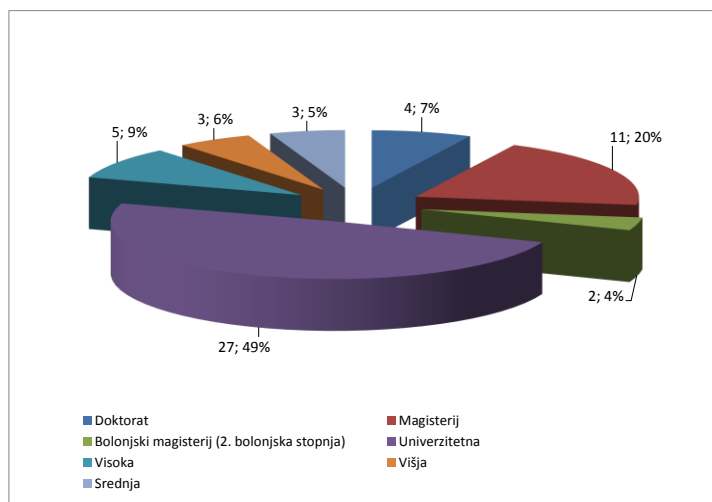

Slika 1: organiziranost agencije

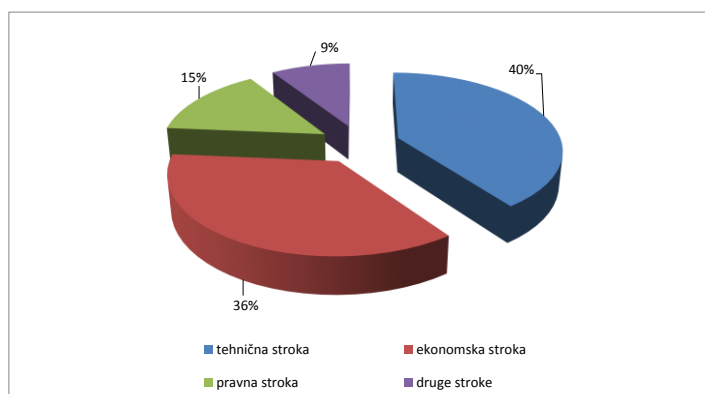
Z uveljavitvijo EZ-1 je agencija na podlagi zahtev iz tretjega svežnja evropskih direktiv in uredb na področju energetike pridobila pristojnost samostojnega odločanja o potrebnem številu zaposlenih, ki jih potrebuje za učinkovito izvajanje svojih nalog, kar pomeni le to, da se ne uvršča več v zbirni kadrovski načrt vlade, še naprej pa se za zaposlene v agenciji uporabljajo Zakon o sistemu plač v javnem sektorju, ki določa skupne temelje sistema plač za vse javne uslužbenke, in podzakonski akti s tega področja. Z upoštevanjem določb Uredbe o uvrstitvi delovnih mest v javnih agencijah, javnih skladih in javnih zavodih v plačne razrede so zagotovljeni preglednost sistema plač in načelo enakega plačila za delo na primerljivih delovnih mestih.

Agencija je bila kljub nenehnemu povečevanju obsega dela in nalog pri zaposlovanju do leta 2015 omejena, saj ji vključenost v vladni kadrovski načrt ni dovoljevala dodatnih zaposlitev. Tako je imela od leta 2012 do konca leta 2014 ves čas 46 zaposlenih. V letu 2015 pa je bilo, skladno s potrjenim Programom dela in finančnim načrtom Agencije za energijo za leto 2015, v postopku realizacije 12 novih zaposlitev. Vendar pa so se zaradi pozne potrditve višine dodatka v ceni za uporabo omrežij za delovanje agencije nekateri postopki izvajali še v začetku leta 2016. Glede na navedeno bo število zaposlenih v letu 2017 ostalo enako, kot je predvideno ob koncu leta 2016, torej 58 zaposlenih.

Izobrazbena struktura zaposlenih (stanje september 2016) je visoka, saj ima kar 80 odstotkov zaposlenih univerzitetno ali višjo stopnjo izobrazbe (slika 2). Med zaposlenimi je največ delavcev tehnične (40 odstotkov) in ekonomske stroke (36 odstotkov), kar prikazuje slika 3.

Slika 2: izobrazbena struktura zaposlenih

Slika 3: struktura zaposlenih po strokah

4.2 Strokovno izobraževanje in usposabljanje

Agencija si prizadeva za visoko strokovnost in usposobljenost zaposlenih pri obvladovanju specifičnih področij delovanja energetskega trga in izvajanja nalog regulatorja na teh področjih, s čimer se lahko doseže povezava ciljev delovanja agencije s kompetencami zaposlenih. Izobraževanje in usposabljanje je usmerjeno k izboljševanju kakovosti in učinkovitosti dela. Poglobljeno znanje in izkušnje z nekaterih ozko strokovnih področij je mogoče pridobiti le v tujini oziroma v državah, kjer energetski trg učinkovito deluje, ali pa prek izmenjave z ACER. Le tako lahko izpolnimo zahteve po strokovni usposobljenosti sodelavcev, ki morajo biti enakovredni sogovorniki ustanovam in udeležencem trga na slovenski in mednarodni ravni.

Za leto 2017 je načrtovano strokovno izobraževanje na specializiranih seminarjih, tečajih, delavnicah ali konferencah za posamezna vsebinska področja izvajanja nalog agencije in delovanja energetskih trgov. Izvajalo se bo dodatno usposabljanje s področij reguliranja energetskih trgov (npr. letno izobraževanje in pridobitev certifikata na Firenški šoli regulatorjev, ki poteka v sodelovanju z združenjem evropskih regulatorjev CEER, in udeležbe na specifičnih tečajih CEER ali drugih strokovnih ustanov) ter izvedbe nekaterih delovnih procesov (nadzorni postopki, upravni postopki). Skladno z zahtevami stroke pri upravljanju človeških virov se morajo sodelavci izobraževati povprečno vsaj en dan v mesecu.

5 FINANČNI NAČRT ZA LETO 2017

5.1 Podatki o poslovanju agencije v obdobju 2012–2015

5.1.1 Bilanca stanja

v EUR	stanje 31.12.2012	stanje 31.12.2013	stanje 31.12.2014	stanje 31.12.2015
SREDSTVA	3.496.372	3.505.844	3.392.095	3.761.514
A. Dolgoročna sredstva in sredstva v upravljanju	2.269.137	2.258.042	2.125.471	2.154.021
Neopredmetena sredstva in dolgoročne AČR	1.256.609	1.313.132	1.224.446	1.264.456
Popravek vrednosti neopredmetenih sredstev	870.592	814.609	754.616	706.558
Nepremičnine	2.029.092	2.029.093	2.029.093	2.029.093
Popravek vrednosti nepremičnin	411.069	471.532	531.995	592.458
Oprema in druga opredmetena osnovna sredstva	986.233	935.928	929.136	967.750
Popravek vrednosti opreme in drugih opredmetenih osnovnih sredstev	721.136	733.970	770.593	808.262
B. Kratkoročna sredstva; razen zalog in aktivne časovne razmejitve	1.227.235	1.247.802	1.266.624	1.607.493
Denarna sredstva v blagajni in takoj unovčljive vrednostnice	217	108	318	408
Dobroimetje pri bankah in drugih finančnih ustanovah	874.438	892.245	916.830	1.164.499
Kratkoročne terjatve do kupcev	317.459	320.973	311.391	403.697
Dani predujmi in varščine	4.200	0	160	0
Kratkoročne terjatve do uporabnikov enotnega kontnega načrta	753	6.806	3.159	2.054
Kratkoročne finančne naložbe	0	0	0	0
Kratkoročne terjatve iz financiranja	25	44	0	0
Druge kratkoročne terjatve	1.844	180	2.005	2.313
Aktivne časovne razmejitve	28.299	27.446	32.761	34.522
OBVEZNOSTI DO VIROV SREDSTEV	3.496.372	3.505.844	3.392.095	3.761.514
C. Kratkoročne obveznosti in pasivne časovne razmejitve	203.408	212.241	198.590	278.766
Kratkoročne obveznosti za prejete predujme in varščine	0	541	0	0
Kratkoročne obveznosti do zaposlenih	122.170	118.636	122.975	130.618
Kratkoročne obveznosti do dobaviteljev	48.300	57.943	41.649	52.329
Druge kratkoročne obveznosti iz poslovanja	22.366	22.411	22.823	83.700
Kratkoročne obveznosti do uporabnikov enotnega kontnega načrta	212	222	2.643	4.596
Pasivne časovne razmejitve	10.360	12.488	8.500	7.523
D. Lastni viri in dolgoročne obveznosti	3.292.964	3.293.603	3.193.505	3.482.748
Druge dolgoročne obveznosti	0	0	0	48.039
Obveznosti za neopredmetena sredstva in opredmetena osnovna sredstva	2.994.691	2.994.691	2.994.690	2.994.691
Presežek prihodkov nad odhodki	298.273	298.912	198.815	440.018

Bilančni podatki prikazujejo strukturo, stanje ter gibanje sredstev in virov sredstev agencije za obdobje preteklih štirih let, v povezavi s podatki iz izkaza prihodkov in odhodkov določenih uporabnikov pa tudi uporabo ustvarjenih presežkov oziroma pokrivanje primanjkljajev znotraj posameznih let.

5.1.2 Izkaz prihodkov in odhodkov določenih uporabnikov

v EUR	realizacija 2012	realizacija 2013	realizacija 2014	realizacija 2015
A. Prihodki od poslovanja	2.816.655	2.822.224	2.738.497	3.016.950
Prihodki od prodaje proizvodov in storitev	2.816.655	2.822.224	2.738.497	3.016.950
B. Finančni prihodki	1.788	553	458	247
C. Drugi prihodki	1.744	0	0	534
Č. Prevrednotovalni poslovni prihodki	518	736	1.523	282
D. CELOTNI PRIHODKI	2.820.705	2.823.513	2.740.478	3.018.013
E. Stroški blaga, materiala in storitev	874.541	687.413	770.769	717.608
Stroški materiala	98.883	95.986	86.977	86.382
Stroški storitev	775.658	591.427	683.792	631.226
F. Stroški dela	1.719.036	1.774.992	1.692.900	1.723.616
Plače in nadomestila plač	1.402.617	1.447.635	1.381.632	1.421.580
Prispevki za socialno varnost delodajalcev	245.732	242.925	227.431	230.908
Drugi stroški dela	70.687	84.432	83.837	71.128
G. Amortizacija	305.046	307.233	297.860	306.103
H. Rezervacije	0	0	0	0
J. Drugi stroški	27.356	28.599	28.555	29.480
K. Finančni odhodki	294	9.420	189	3
L. Drugi odhodki	0	0	0	0
M. Prevrednotovalni poslovni odhodki	1.103	15.218	302	0
N CELOTNI ODHODKI	2.927.376	2.822.875	2.790.575	2.776.810
O. PRESEŽEK PRIHODKOV		638		241.203
P. PRESEŽEK ODHODKOV	106.671		50.097	
Število zaposlenih za nedol. čas ob koncu leta	46	46	46	51
Povpr. število zaposlenih na podlagi del. ur	45	45	45	47

Podatki iz izkaza prihodkov in odhodkov določenih uporabnikov prikazujejo strukturo in dinamiko posameznih kategorij prihodkov in odhodkov, ustvarjeni poslovni rezultat agencije in število zaposlenih za obdobje zadnjih štirih let.

5.1.3 Zbirni prikaz prihodkov in odhodkov po načelu denarnega toka, račun finančnih terjatev in naložb ter račun financiranja

A. IZKAZ PRIHODKOV IN ODHODKOV PO NAČELU DENARNEGA TOKA

- v evrih -		REALIZACIJA FN 2012	REALIZACIJA FN 2013	REALIZACIJA FN 2014	REALIZACIJA FN 2015
I. SKUPAJ PRIHODKI		2.832.069	2.830.271	2.756.152	2.934.081
1. PRIHODKI ZA IZVAJANJE JAVNE SLUŽBE (A+B)		2.832.069	2.830.271	2.756.152	2.934.081
A) Prihodki iz sredstev javnih financ		0	0	0	0
B) Drugi prihodki za izvajanje dejavnosti javne službe		2.832.069	2.830.271	2.756.152	2.934.081
7130	Prihodki od prodaje blaga in storitev iz naslova izvajanja javne službe	5.000	13.209	19.539	22.019
7102	Prejete obresti	1.638	354	497	0
7141	Drugi tekoči prihodki iz naslova izvajanja javne službe	2.819.811	2.802.274	2.721.829	2.909.521
72	Kapitalski prihodki		7.942	10.237	282
787	Prejeta sredstva od drugih evropskih institucij	5.620	6.492	4.050	2.259
2. PRIHODKI OD PRODAJE BLAGA IN STORITEV NA TRGU		0	0	0	0
II. SKUPAJ ODHODKI		2.780.116	2.813.006	2.681.768	2.688.570
1. ODHODKI ZA IZVAJANJE JAVNE SLUŽBE		2.780.116	2.813.006	2.681.768	2.688.570
400	A. Plače in drugi izdatki zaposlenim	1.471.103	1.546.357	1.462.500	1.482.155
401	B. Prispevki delodajalcev za socialno varnost	245.132	245.186	226.858	229.299
402	C. Izdatki za blago in storitve za izvajanje javne službe	891.726	699.046	802.909	731.908
420	J. Investicijski odhodki	172.155	322.417	189.501	245.208
2. ODHODKI IZ NASLOVA PRODAJE BLAGA IN STORITEV NA TRGU		0	0	0	0
III. PRESEŽEK (PRIMANJKLJAJ) PRIHODKOV NAD ODHODKI (I.-II.)		51.953	17.265	74.384	245.511

B. RAČUN FINANČNIH TERJATEV IN NALOŽB

- v evrih -		REALIZACIJA FN 2012	REALIZACIJA FN 2013	REALIZACIJA FN 2014	REALIZACIJA FN 2015
75	IV. PREJETA VRAČILA DANIH POSOJIL IN PRODAJA KAPITALSKIH DELEŽEV	0	0	0	0
44	V. DANA POSOJILA IN POVEČANJE KAPITALSKIH DELEŽEV	0	0	0	0
VI. PREJETA MINUS DANA POSOJILA IN SPREMEMBE KAPITALSKIH DELEŽEV (IV. - V.)		0	0	0	0

C. RAČUN FINANCIRANJA

- v evrih -		REALIZACIJA FN 2012	REALIZACIJA FN 2013	REALIZACIJA FN 2014	REALIZACIJA FN 2015
50	VII. ZADOLŽEVANJE	0	0	0	0
55	VIII. ODPLAČILA DOLGA	0	0	0	0
IX. NETO ZADOLŽEVANJE (VII.-VIII.)		0	0	0	0
X. POVEČANJE (ZMANJŠANJE) SREDSTEV NA RAČUNIH (I.+IV.+VII.-II.-V.-VIII.)		51.953	17.265	74.384	245.511
XI. NETO FINANCIRANJE (VI.+VII.-VIII.-X.-III.)		-51.953	-17.265	-74.384	-245.511

Iz zbirnega prikaza prihodkov in odhodkov po načelu denarnega toka v obdobju 2012–2015 je razvidno, da je agencija v vsakem posameznem letu ustvarila pozitiven denarni tok oziroma presežek prihodkov nad odhodki, kar se kaže v povečanju likvidnih sredstev na računih in izvira predvsem iz neporabljene obračunane amortizacije.

5.1.4 Razmerje prihodkov iz deleža cene za uporabo omrežij električne energije in zemeljskega plina ter višina prispevka za delovanje agencije

LETO	ELEKTRIČNA ENERGIJA			ZEMELJSKI PLIN			PRIHODKI SKUPAJ	% (EE)	% (ZP)
	REALIZ. (kWh)	DELEŽ CENE (EUR/kWh)	PRIHODKI (EUR)	REALIZ. (Sm ³)	DELEŽ CENE (EUR/Sm ³)	PRIHODKI (EUR)			
2012	12.507.915.823	0,00017	2.126.346	862.151.113	0,00079	681.099	2.807.445	75,74	24,26
2013	12.571.742.771	0,00017	2.137.196	844.141.252	0,00079	666.872	2.804.068	76,22	23,78
2014	12.432.429.997	0,00017	2.113.513	761.259.845	0,00079	601.395	2.714.908	77,85	22,15
2015	12.797.331.418	0,00017	2.175.546	830.727.486	0,00079 / 0,00120*	815.875	2.991.421	72,73	27,27

Opozorila: * sprememba cene na podlagi Sklepa Vlade RS od 1. 7. 2015 dalje

Do konca leta 2015 je bila dejavnost opravljanja javne službe agencije financirana iz deleža cene za uporabo elektroenergetskih omrežij in omrežij zemeljskega plina. Zaradi neposredne odvisnosti prihodkov od porabe energentov je postajalo njihovo načrtovanje v kriznih letih slovenskega gospodarstva vse bolj nepredvidljivo. Da je agenciji za pokritje vseh stroškov delovanja uspelo ohraniti nespremenjeno višino dodatka k omrežnini tako na področju elektrike kot zemeljskega plina, je pri pripravi finančnih načrtov kot vir financiranja upoštevala tudi ustvarjene presežke prihodkov iz preteklih let.

Gornja tabela prikazuje razmerje prihodkov iz navedenih virov v zadnjih štirih letih. Zaradi nižanja prihodkov s področja zemeljskega plina in neustreznega razmerja v primerjavi z dejanskim obsegom nalog s tega področja je Vlada RS s sklepom z dne 24. junija 2015 potrdila dvig deleža cene za uporabo prenosnega omrežja zemeljskega plina z 0,00079 €/Sm³ na 0,00120 €/Sm³.

5.2 Osnovna izhodišča pri izdelavi finančnega načrta za leto 2017

Agencija je skladno z določbami Zakona o javnih financah (Uradni list RS, št. 11/11, 14/13 in 101/13) in Energetskega zakona (Uradni list RS, št. 17/14 in 81/15) zavezana vsako leto pripraviti program dela in finančni načrt.

Zakon o javnih financah v 26. členu nalaga posrednim uporabnikom državnega proračuna, da pripravijo finančni načrt na podlagi izhodišč, ki veljajo za državni proračun. Finančni načrt sprejme pristojni organ po postopku, določenem v posebnem zakonu ali drugem predpisu ali v aktu o ustanovitvi posrednega uporabnika.

399. člen Energetskega zakona (EZ-1) določa, da mora svet agencije do 30. septembra tekočega leta sprejeti program dela in finančni načrt agencije za prihodnje leto, k sprejetemu dokumentu pa mora dati soglasje Državni zbor. Program dela in finančni načrt agencije sta potrjena, če Državni zbor v treh mesecih po njunem prejemu ne odloči drugače.

Agencija je predlog finančnega načrta za leto 2017 oblikovala na podlagi:

- zastavljenega programa dela in kadrovskega načrta za isto časovno obdobje,
- ocene realizacije finančnega načrta za leto 2016 in
- ocene pogojev delovanja in poslovanja agencije v prihodnjem letu.

Ker v času priprave finančnega načrta še niso bila končana pogajanja vlade s sindikati javnega sektorja glede dogovora o plačni politiki v letu 2017, smo upoštevali omejitve s področja plač, drugih prejemkov in stroškov dela, ki na podlagi predpisov in kolektivnih pogodb za agencijo veljajo v letu 2016.

Finančni načrt agencije za leto 2017 zajema prikaz potrebnih sredstev in določa vire financiranja za njeno delovanje. Pripravljen je po načelu denarnega toka in po načelu zaračunanih zneskov oziroma obračunskih kategorij.

5.3 Ključni ekonomski podatki iz finančnega načrta (denarni tok)

Od leta 2016 dalje je prihodek agencije, skladno s prvim odstavkom 401. člena EZ-1, letno nadomestilo operaterjev prenosnih sistemov in systemskega operaterja. Določa se na enoto prenesene električne energije oziroma zemeljskega plina tako, da skupaj z drugimi predvidenimi prihodki agencije ter višino rezerv iz preteklih let nad zneskom minimalne rezerve agencije, ki mora biti trajno zagotovljena, zadošča za pokritje načrtovanih odhodkov agencije v zvezi z izvrševanjem njenih nalog. Minimalno rezervo agencije je določil svet agencije na 5. redni seji dne 6. novembra 2014 v višini 248.000 evrov.

Za leto 2017 načrtuje agencija skupno 3.313.053 evrov odhodkov, kar je le 3,8 odstotka več, kot je bilo načrtovano v letu 2016.

Načrtovana struktura virov prihodkov za njihovo pokritje je naslednja:

- 2.112.537 evrov iz nadomestila družbe ELES d.o.o.,
- 976.910 evrov iz nadomestila družbe Plinovodi d.o.o.,
- 32.500 evrov iz drugih prihodkov poslovanja in
- 191.106 evrov iz sredstev rezerv, izkazanih v bilanci stanja na dan 31. 12. 2015, nad višino minimalne rezerve agencije.

Letno nadomestilo operaterja prenosnega sistema in systemskega operaterja za leto 2017 ostaja enako kot v letu 2016, kar na podlagi pridobljenih podatkov o načrtovanih količinah prenesene električne energije oziroma zemeljskega plina pomeni, da bo obremenitev na enoto celo nekoliko nižja kot v preteklih letih.

Drugi načrtovani prihodki iz poslovanja zajemajo prihodke od uporabe sistema EECS (20.000 evrov), kapitalske prihodke od prodaje osnovnih sredstev (9500 evrov) ter prejeta sredstva ACER in Evropske komisije iz naslova povračil potnih stroškov zaposlenih (3000 evrov).

Naslednja tabela po načelu denarnega toka zgoščeno prikazuje ključne postavke iz sprejetega finančnega načrta za leto 2016 (stolpec 1), ocenjene realizacije finančnega načrta za leto 2016 (stolpec 2) in predloga finančnega načrta za leto 2017 (stolpec 3) ter indekse predloga načrta 2017 glede na ocenjeno realizacijo 2016 (stolpec 4) in predloga načrta 2017 glede na načrt 2016 (stolpec 5). Podatki v tabeli so v evrih.

Posamezne kategorije načrtovanih prihodkov in odhodkov za leto 2017 po načelu denarnega toka, vključno s primerjalnimi indeksi, so podrobneje tabelarno prikazane v poglavju 5.5.

		FN 2016	Ocena realizacije 2016	Predlog FN 2017	PFN 17 / OR 16	PFN 17 / FN 16
		1	2	3	4=3/2*100	5=3/1*100
I.	Prihodki	3.127.947	3.287.540	3.121.947	95,0	99,8
II.	Odhodki (II/1 + II/2)	3.193.260	2.985.360	3.313.053	111,0	103,8
II/1	Tekoči odhodki (a+b+c)	2.878.220	2.579.080	2.921.013	113,3	101,5
a)	Plače in drugi izdatki zaposlenim	1.841.176	1.692.276	1.866.174	110,3	101,4
b)	Prispevki delodajalcev za socialno varnost	301.044	258.317	284.747	110,2	94,6
c)	Izdatki za blago in storitve	736.000	628.487	770.092	122,5	104,6
II/2	Investicijski odhodki	315.040	406.280	392.040	96,5	124,4
III.	Presežek +/- (I. - II.)	-65.313	302.180	-191.106		
	Povpr. število zaposlenih (na podlagi del. ur)	58	54	58	107,4	100,0
	Število zaposlenih za nedoločen čas konec leta	58	58	58	100,0	100,0

Na podlagi analize podatkov poslovanja agencije, znanih do priprave finančnega načrta za leto 2017, ocenjujemo, da bodo realizirani prihodki po načelu denarnega toka v letu 2016 višji od načrtovanih za skoraj 160.000 evrov. Vzrok za višjo vrednostno realizacijo je v spremenjenem načinu financiranja agencije, ki je začel veljati z začetkom leta 2016, ter v prilivih iz novembra in decembra 2015, pri katerih je bil še izražen sezonski vpliv.

Zaradi specifičnih zahtev razpisanih novih delovnih mest je bila dinamika kadrovanja v letu 2016 bistveno počasnejša od načrtovane, kar je v gornji tabeli razvidno iz povprečnega števila zaposlenih na podlagi delovnih ur. Temu ustrezno bodo odhodki za plače, druge izdatke zaposlenim in prispevki delodajalcev za socialno varnost na letni ravni nižji od načrtovanih. Isto velja za stroške izobraževanj in službenih poti.

V letu 2016 tudi ne bodo realizirani načrtovani stroški licenčnine v vrednosti 100.000 evrov, povezani z uvedbo sistema za avtomatizirano identifikacijo tržnih manipulacij in zlorab trga.

Višji od načrtovanih pa bodo investicijski odhodki, predvsem zaradi nujnih nabav računalniške strojne in programske opreme, ki jih narekujejo zahteve informacijske varnosti in varnosti skladno z uredbo REMIT.

Zaradi opisanih odstopanj tako na prihodkovni kot odhodkovni strani ocenjujemo, da bo agencija v letu 2016 po načelu denarnega toka ustvarila presežek prihodkov nad odhodki v vrednosti 302.180 evrov.

Tudi po načelu nastanka poslovnega dogodka oziroma po načelu zaračunanih zneskov (poglavje 5.6) bo agencija v letu 2016 ustvarila presežek prihodkov nad odhodki, predvidoma v vrednosti 264.229 evrov. Dejansko ugotovljeni presežek se bo skladno z določili 402. člena EZ-1 izločil v rezerve agencije in bo uporabljen za financiranje agencije ob pripravi finančnega načrta za leto 2018.

5.4 Vsebinski prikaz posameznih kategorij odhodkov (denarni tok)

V nadaljevanju podajamo kratek vsebinski prikaz posameznih kategorij odhodkov iz predloga finančnega načrta za leto 2017.

5.4.1 Tekoči odhodki

Plače in drugi izdatki zaposlenim

Pri načrtovanju sredstev za plače in dodatke v letu 2017 smo upoštevali:

- 58 zaposlenih, kar pomeni realizacijo in ohranitev števila iz potrjenega kadrovskega načrta za leto 2015;
- razporeditev zaposlenih skladno z obstoječo sistemizacijo;
- izvedena napredovanja zaposlenih z dne 1. aprila 2016, na podlagi katerih bodo pridobili pravico do plače skladno z višjim plačnim razredom od 1. decembra 2016 dalje;
- vrednosti osnovnih plač, kot jih od 1. septembra 2016 dalje določa Zakon o ukrepih na področju plač in drugih stroškov dela za leto 2016 in drugih ukrepih v javnem sektorju (ZUPPJS16), upošteva plačno lestvico iz priloge 1 Zakona o sistemu plač v javnem sektorju (ZSPJS);
- letno povečanje dodatka za delovno dobo;
- znižane premije kolektivnega dodatnega pokojninskega zavarovanja javnih uslužbencev, ki skladno z Aneksom h Kolektivni pogodbi za negospodarske dejavnosti veljajo v letu 2016;
- ohranitev obstoječih vrednosti povračil, nadomestil in drugih izdatkov zaposlenih ter
- omejitve pri izplačilu regresa za letni dopust, kot so veljale v letu 2016.

Skladno s predvidenimi usmeritvami nadaljevanja nekaterih restriktivnih ukrepov na področju plač v javnem sektorju v letu 2017 nismo načrtovali sredstev za izplačilo redne delovne uspešnosti. Prav tako nismo načrtovali sredstev za izplačilo delovne uspešnosti na podlagi večjega obsega dela, ki jih bomo koristili izključno v okvirih zakonsko določenega odstotka morebitnih prihrankov zaradi odsotnosti zaposlenih. Med drugimi izdatki zaposlenim sta načrtovani dve jubilejni nagradi, in sicer za doseženo 10-letno in 20-letno delovno dobo v javnem sektorju.

Prispevki delodajalcev za socialno varnost

Prispevke za socialno varnost smo načrtovali ob upoštevanju obstoječih prispevnih stopenj glede na načrtovana sredstva za plače.

Izdatki za blago in storitve

V strukturi izdatkov za blago in storitve zavzemajo največji delež izdatki za pisarniški in splošni material ter storitve.

Največja postavka med njimi so projektne naloge v obliki svetovalnih storitev zunanjih izvajalcev v skupno načrtovani vrednosti 115.000 evrov.

Na področju ekonomskega reguliranja bodo izvedeni projekti, potrebni za pregled možnosti različnih pristopov pri opredelitvi donosa na sredstva, primerjavo trenutnega načina reguliranja elektroenergetskih in plinovodnih omrežij v EU, računovodske in davčne storitve svetovanja pri izvajanju regulacije ter pregled možnih parametrov določitve pomembnega vpliva na omrežnino na področju električne energije. Izveden bo tudi pregled doseženih nacionalnih ciljev na področju OVE in SPTE za pretekli dve leti. Na področju pametnih omrežij bo izvedeno svetovanje pri ocenjevanju pilotnih in investicijskih projektov ("output

based regulation"), načrtovan je zaključek posvetovanja o prilagajanju odjema in spremljanje pilotnih projektov. Nadaljevali se bodo projekti za monitoring trga z zemeljskim plinom, kjer bo izvedena opredelitev virov podatkov, poleg tega se na trgu zemeljskega plina pričakuje uveljavitev spremenjenih pravil trga.

Obseg sredstev za preostali material in storitve je načrtovan sorazmerno z načrtovanim obsegom nalog agencije v letu 2017.

Izdatki za storitve čiščenja in varovanja poslovnih prostorov, energijo, vodo, komunalne storitve in komunikacije, tekoče vzdrževanje ter zavarovalne premije za nepremičnino in opremo so načrtovani glede na obseg in urejenost poslovanja v poslovnih prostorih agencije.

Pri prevoznih stroških in storitvah so upoštevani predvideni stroški registracije, zavarovanja, goriv in vzdrževanja službenih vozil agencije v letu 2017.

Skladno s predvidenim obsegom nalog so načrtovani izdatki za službena potovanja zaposlenih v Sloveniji in tujini.

Drugi operativni odhodki obsegajo predvsem načrtovane kotizacije za udeležbo zaposlenih na domačih in mednarodnih seminarjih, konferencah, simpozijih in srečanjih organizacij evropskih regulatorjev, pomembnejši izdatki v tej skupini pa so še članarine mednarodnim in domačim združenjem ter sejnine članom sveta agencije.

5.4.2 Investicijski odhodki

Nakup in gradnja osnovnih sredstev

Načrtovana investicijska dejavnost v letu 2017 zagotavlja predvsem nadgradnjo informacijske in komunikacijske tehnologije in druge infrastrukture, podatkovnih baz in programskih modulov, nabavo pisarniškega pohištva in opreme, zamenjavo službenega osebnega vozila ter potrebno investicijsko vzdrževanje poslovnih prostorov in instalacij z namenom nemotenega delovanja in kontinuiranega dolgoročnega razvoja agencije.

Načrtovani nakup opreme

Strojna računalniška oprema (HW)

Na področju lokalnega računalniškega omrežja so predvidene nabave delovnih postaj in monitorjev, nabava strežnika in vzpostavitev rezervne lokacije, posodobitev sistemov s področja zagotavljanja varnosti delovanja informacijsko-komunikacijske opreme ter nabava druge strojne opreme glede na potrebe (nadgradnja procesnih in diskovnih kapacitet na strežnikih ipd.).

Ostala oprema

Načrtovane so manjše dopolnitve pisarniške opreme oziroma pohištva in opreme v arhivu za izpolnjevanje višjih varnostnih standardov.

Načrtovani nakupi nematerialnega premoženja

Informacijski projekti

Načrtovani informacijski projekti so posledica informacijskih zahtev na področju izmenjave podatkov ali pa naslednjih vidikov, ki jih je pri posodabljanju treba upoštevati:

- spremembe in posredno naložbe zahtevajo nujne prehode na nove verzije strežniške programske opreme in poenotenje programske opreme na delovnih postajah;
- nove verzije temeljne programske opreme narekujejo tudi prilagoditve od nje odvisne programske opreme;
- nekatere od obstoječih programskih rešitev so s tehnološkega vidika zastarele ali pa zahtevajo velik obseg dopolnitev zaradi novih nalog.

Stroški za informacijsko-komunikacijsko tehnologijo (IKT) agencije so primerljivi s povprečnimi stroški IKT sorodnih organizacij. Po letih nihajo okrog povprečne vrednosti zaradi vplivov, ki so opisani zgoraj. Agencija je intenzivno analitična institucija, za katere je znano, da stroški za IKT presegajo povprečne stroške javnih institucij.

Ključni informacijski projekti, s katerimi bo agencija zagotavljala ustrezno učinkovitost svojega poslovanja, so podrobneje vsebinsko opisani v poglavju 3.9.1.3.

Licence za delovne postaje

V letu 2015 je bil izveden prehod na triletno licenčno pogodbo za licenčno programsko opremo Microsoft na delovnih postajah v sklopu pridruženega javnega naročila za javno upravo.

5.5 Izkaz prihodkov in odhodkov po načelu denarnega toka, račun finančnih terjatev in naložb ter račun financiranja agencije

A. IZKAZ PRIHODKOV IN ODHODKOV PO NAČELU DENARNEGA TOKA

- v evrih -		REALIZACIJA 2015	FINANČNI NAČRT 2016	OCENA REALIZACIJE 2016	INDEKS OR 2016 / REAL. 2015	PREDLOG FN 2017	INDEKS PFN 2017 / OR 2016	INDEKS PFN 2017 / FN 2016
		(1)	(2)	(3)	(4=3/1*100)	(5)	(6=5/3*100)	(7=5/2*100)
I. SKUPAJ PRIHODKI		2.934.081	3.127.947	3.287.540	112,0	3.121.947	95,0	99,8
1. PRIHODKI ZA IZVAJANJE JAVNE SLUŽBE (A+B)		2.934.081	3.127.947	3.287.540	112,0	3.121.947	95,0	99,8
A. Prihodki iz sredstev javnih financ		0	0	0	0	0		
7400	a. Prejeta sredstva iz državnega proračuna	0	0	0	0	0		
7401	b. Prejeta sredstva iz občinskih proračunov	0	0	0	0	0		
7402	c. Prejeta sredstva iz skladov socialnega zavarovanja	0	0	0	0	0		
7403, 7404	d. Prejeta sredstva iz javnih skladov in agencij	0	0	0	0	0		
del 740	e. Prejeta sredstva iz proračunov iz naslova tujih donacij							
741	f. Prejeta sredstva iz državnega proračuna iz sredstev proračuna Evropske unije							
B) Drugi prihodki za izvajanje dejavnosti javne službe		2.934.081	3.127.947	3.287.540	112,0	3.121.947	95,0	99,8
del 7130	Prihodki od prodaje blaga in storitev iz naslova izvajanja javne službe	22.019	24.000	35.000	159,0	20.000	57,1	83,3
del 7102	Prejete obresti							
del 7100	Prihodki od udeležbe na dobičku in dividend ter presežkov prihodkov nad odhodki							
del 7141	Drugi tekoči prihodki iz naslova izvajanja javne službe	2.909.521	3.089.447	3.241.165	111,4	3.089.447	95,3	100,0
72	Kapitalski prihodki	282	11.000	8.375	2.969,9	9.500	113,4	86,4
730	Prejete donacije iz domačih virov							
731	Prejete donacije iz tujine							
786	Ostala prejeta sredstva iz proračuna Evropske unije							
787	Prejeta sredstva od drugih evropskih institucij	2.259	3.500	3.000	132,8	3.000	100,0	85,7
2. PRIHODKI OD PRODAJE BLAGA IN STORITEV NA TRGU		0	0	0	0	0		
del 7130	Prihodki od prodaje blaga in storitev na trgu							
del 7102	Prejete obresti							
del 7103	Prihodki od najemnin, zakupnin in drugi prihodki od premoženja							
del 7100	Prihodki od udeležbe na dobičku in dividend ter presežkov prihodkov nad odhodki							
del 7141	Drugi tekoči prihodki, ki ne izhajajo iz izvajanja javne službe							

- v evrih -		REALIZACIJA 2015	FINANČNI NAČRT 2016	OCENA REALIZACIJE 2016	INDEKS OR 2016 / REAL. 2015	PREDLOG FN 2017	INDEKS PFN 2017 / OR 2016	INDEKS PFN 2017 / FN 2016
		(1)	(2)	(3)	(4=3/1*100)	(5)	(6=5/3*100)	(7=5/2*100)
II. SKUPAJ ODHODKI		2.688.570	3.193.260	2.985.360	111,0	3.313.053	111,0	103,8
1. ODHODKI ZA IZVAJANJE JAVNE SLUŽBE		2.688.570	3.193.260	2.985.360	111,0	3.313.053	111,0	103,8
A. Plače in drugi izdatki zaposlenim		1.482.155	1.841.176	1.692.276	114,2	1.866.174	110,3	101,4
del 4000	Plače in dodatki	1.381.938	1.740.688	1.571.860	113,7	1.749.892	111,3	100,5
del 4001	Regres za letni dopust	7.536	10.020	27.505	365,0	29.369	106,8	293,1
del 4002	Povračila in nadomestila	60.340	80.181	74.231	123,0	86.191	116,1	107,5
del 4003	Sredstva za delovno uspešnost	24.066		7.193	29,9			
del 4004	Sredstva za nadurno delo	5.821		1.425	24,5			
del 4005	Plače za delo nerezidentov po pogodbi							
del 4009	Drugi izdatki zaposlenim	2.454	10.287	10.062	410,0	722	7,2	7,0
B. Prispevki delodajalcev za socialno varnost		229.299	301.044	258.317	112,7	284.747	110,2	94,6
del 4010	Prispevek za pokojninsko in invalidsko zavarovanje	124.243	154.674	140.467	113,1	154.865	110,3	100,1
del 4011	Prispevek za zdravstveno zavarovanje	100.275	123.914	112.578	112,3	124.067	110,2	100,1
del 4012	Prispevek za zaposlovanje	834	1.048	843	101,1	1.050	124,6	100,2
del 4013	Prispevek za starševsko varstvo	1.414	1.747	1.588	112,3	1.750	110,2	100,2
del 4015	Premije kolektivnega dodatnega pokojninskega zavarovanja, na podlagi ZKDPZJU	2.533	19.660	2.841	112,2	3.015	106,1	15,3
C. Izdatki za blago in storitve za izvajanje javne službe		731.908	736.000	628.487	85,9	770.092	122,5	104,6
del 4020	Pisarniški in splošni material in storitve	383.242	256.000	248.513	64,8	327.000	131,6	127,7
del 4021	Posebni material in storitve	2.092	3.000	3.695	176,6	4.092	110,7	136,4
del 4022	Energija, voda, komunalne storitve in komunikacije	53.706	61.000	57.500	107,1	61.000	106,1	100,0
del 4023	Prevozni stroški in storitve	31.278	35.000	30.200	96,6	35.000	115,9	100,0
del 4024	Izdatki za službena potovanja	36.715	66.000	44.119	120,2	66.000	149,6	100,0
del 4025	Tekoče vzdrževanje	109.545	90.000	98.800	90,2	110.000	111,3	122,2
del 4026	Poslovne najemnine in zakupnine	22.409	120.000	18.460	82,4	22.000	119,2	18,3
del 4027	Kazni in odškodnine							
del 4029	Drugi operativni odhodki	92.921	105.000	127.200	136,9	145.000	114,0	138,1
403	D. Plačila domačih obresti							
404	E. Plačila tujih obresti							
410	F. Subvencije							
411	G. Transferi posameznikom in gospodinjstvom							
412	H. Transferi neprofitnim organizacijam in ustanovam							
413	I. Drugi tekoči domači transferji							
J. Investicijski odhodki		245.208	315.040	406.280	165,7	392.040	96,5	124,4
4200	Nakup zgradb in prostorov							
4201	Nakup prevoznih sredstev		20.000	18.500		20.000	108,1	100,0
4202	Nakup opreme	67.714	55.000	110.520	163,2	87.000	78,7	158,2
4203	Nakup drugih osnovnih sredstev							
4204	Novogradnja, rekonstrukcija in adaptacije							
4205	Investicijsko vzdrževanje in obnove	22.238	15.000	8.500	38,2	15.000	176,5	100,0
4206	Nakup zemljišč in naravnih bogastev							
4207	Nakup nematerialnega premoženja	152.756	225.040	268.760	175,9	270.040	100,5	120,0
4208	Študije o izvedljivosti projektov, projektna dokumentacija, nadzor, investicijski inženiring	2.500						
4209	Nakup blagovnih rezerv in intervencijskih zalog							
2. ODHODKI IZ NASLOVA PRODAJE BLAGA IN STORITEV NA TRGU		0	0	0	0	0		
del 400	A. Plače in drugi izdatki zaposlenim iz naslova prodaje blaga in storitev na trgu 482							
del 401	B. Prispevki delodajalcev za socialno varnost iz naslova prodaje blaga in storitev na trgu 483							
del 402	C. Izdatki za blago in storitve iz naslova prodaje blaga in storitev na trgu 484							
III. PRESEŽEK (PRIMANJKLJAJ) PRIHODKOV NAD ODHODKI (I.-II.)		245.511	-65.313	302.180		-191.106		

B. RAČUN FINANČNIH TERJATEV IN NALOŽB

- v evrih -		REALIZACIJA 2015	FINANČNI NAČRT 2016	OCENA REALIZACIJE 2016	INDEKS OR 2016 / REAL. 2015	PREDLOG FN 2017	INDEKS PFN 2017 / OR 2016	INDEKS PFN 2017 / FN 2016
		(1)	(2)	(3)	(4=3/1*100)	(5)	(6=5/3*100)	(7=5/2*100)
75	IV. PREJETA VRAČILA DANIH POSOJIL IN PRODAJA KAPITALSKIH DELEŽEV	0	0	0	0	0		
	(750+751+752)							
750	Prejeta vračila danih posojil							
751	Prodaja kapitalskih deležev							
752	Kupnine iz naslova privatizacije							
44	V. DANA POSOJILA IN POVEČANJE KAPITALSKIH DELEŽEV	0	0	0	0	0		
	(440+441+442+443)							
440	Dana posojila							
441	Povečanje kapitalskih deležev in finančnih naložb							
442	Poraba sredstev kupnin iz naslova privatizacije							
443	Povečanje namenskega premoženja v javnih skladih in drugih pravnih osebah javnega prava, ki imajo premoženje v svoji lasti							
	VI. PREJETA MINUS DANA POSOJILA IN SPREMEMBE KAPITALSKIH DELEŽEV (IV. - V.)	0	0	0	0	0		

C. RAČUN FINANCIRANJA

- v evrih -		REALIZACIJA 2015	FINANČNI NAČRT 2016	OCENA REALIZACIJE 2016	INDEKS OR 2016 / REAL. 2015	PREDLOG FN 2017	INDEKS PFN 2017 / OR 2016	INDEKS PFN 2017 / FN 2016
		(1)	(2)	(3)	(4=3/1*100)	(5)	(6=5/3*100)	(7=5/2*100)
50	VII. ZADOLŽEVANJE	0	0	0	0	0		
	(500+501)							
500	Domače zadolževanje							
501	Zadolževanje v tujini							
55	VIII. ODPLAČILA DOLGA	0	0	0	0	0		
	(550+551)							
550	Odplačila domačega dolga							
551	Odplačila dolga v tujino							
	IX. NETO ZADOLŽEVANJE (VII.-VIII.)	0	0	0	0	0		
	X. POVEČANJE (ZMANJŠANJE) SREDSTEV NA RAČUNIH	245.511	-65.313	302.180		-191.106		
	(I.+IV.+VII.-II.-V.-VIII.)							
	XI. NETO FINANCIRANJE (VI.+VII.-VIII.-X.-III.)	-245.511	65.313	-302.180		191.106		

5.6 Načrt izkaza prihodkov in odhodkov določenih uporabnikov

v EUR		načrt 2016	ocena realizacije 2016	načrt 2017
A.	Prihodki od poslovanja	3.116.947	3.134.447	3.112.447
	Prihodki od prodaje proizvodov in storitev	3.116.947	3.134.447	3.112.447
B.	Finančni prihodki			
C.	Drugi prihodki			
Č.	Prevrednotovalni poslovni prihodki	11.000	8.375	9.500
D.	CELOTNI PRIHODKI	3.127.947	3.142.822	3.121.947
E.	Stroški blaga, materiala in storitev	726.800	583.000	721.000
	Stroški materiala	82.800	86.000	98.000
	Stroški storitev	644.000	497.000	623.000
F.	Stroški dela	2.142.220	1.950.593	2.150.921
	Plače in nadomestila plač	1.740.688	1.580.478	1.749.892
	Prispevki za socialno varnost delodajalcev	301.044	258.317	284.747
	Drugi stroški dela	100.488	111.798	116.282
G.	Amortizacija	290.000	298.000	340.000
H.	Rezervacije			
J.	Drugi stroški	28.000	47.000	50.000
K.	Finančni odhodki			
L.	Drugi odhodki			
M.	Prevrednotovalni poslovni odhodki			
N.	CELOTNI ODHODKI	3.187.020	2.878.593	3.261.921
O.	PRESEŽEK PRIHODKOV		264.229	
P.	PRESEŽEK ODHODKOV	59.073		139.974

Gornja tabela prikazuje načrtovane vrednosti prihodkov in odhodkov po načelu nastanka poslovnega dogodka oziroma po načelu zaračunanih zneskov v letu 2016, njihovo ocenjeno realizacijo in načrtovane vrednosti za leto 2017.

V načrtu izkaza prihodkov in odhodkov določenih uporabnikov, kjer so prikazane obračunske kategorije, je v letu 2017 ob predračunski vrednosti amortizacije 340.000 evrov izkazan presežek odhodkov nad prihodki 139.974 evrov.

6 SEZNAM KRATIC IN OKRAJŠAV

ACER	Agencija za sodelovanje energetskih regulatorjev (Agency for the Cooperation of Energy Regulators)
Agencija	Agencija za energijo
AIB	Združenje izdajateljev certifikatov (Association of Issuing Bodies)
AMI	Napredni sistem merjenja (Advanced Metering Infrastructure)
AREDOP	Aktivno reguliranje energetskih dejavnosti in omrežij prihodnosti
Borzen	Borzen, organizator trga z električno energijo, d.o.o.
CEER	Svet evropskih regulatorjev (Council of European Energy Regulators)
CUO	Cena za uporabo omrežij
DSM	Storitve prilagajanja odjema (Demand Side Management)
ebIX	Evropski forum za izmenjavo energetskih podatkov (European forum for Energy Business Information Exchange)
EE	Električna energija
EECS	Evropski energetski certifikatni sistem (European Energy Certificate System)
EES	Elektroenergetski sistem
EDP	Elektrodistribucijsko podjetje
EK	Evropska komisija
EU	Evropska unija
EZ-1	Energetski zakon, Uradni list RS, 17/14 (EZ-1)
GJS	Gospodarska javna služba
IKT	Informacijsko-komunikacijska tehnologija
IOTEE	Imenovani operater trga z električno energijo (Nominated Electricity Market Operator)
IPET	Sekcija za izmenjavo podatkov na energetskem trgu
OVE	Obnovljivi viri energije
PCI	Projekti skupnega interesa (Projects of Common Interest)
RECS	Sistem certifikatov električne energije iz obnovljivih virov (Renewable Energy Certification System)
SON	Sistemska obratovalna navodila
REMIT	Uredba o celovitosti in preglednosti veleprodajnega energetskega trga (Regulation (EU) No 1227/2011 of the European Parliament and of the Council on wholesale energy market integrity and transparency)
SODO	SODO d.o.o., Sistemski operater distribucijskega omrežja z električno energijo
SPT	Soproizvodnja toplote in elektrike
ZDS	Zaprta distribucijski sistem
ZP	Zemeljski plin